

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЗДМУ

Заступник голови, доцент

М.О. Авраменко

Протокол № 1 від 31.08.18

УЗГОДЖЕНО

Педагогічною радою

Медичного коледжу ЗДМУ

Голова *О.О. Гужов*

Протокол № 1 від 30.08.18

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Фармація»

початкового рівня (короткий цикл)

вищої освіти (молодший спеціаліст)

за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація

спеціалізація Фармація

галузі знань 22 Охорона здоров'я

Кваліфікація: Фармацевт

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО робочою групою Медичного коледжу Запорізького державного медичного університету у складі:

1. **Кілеєва Ольга Павлівна** – голова робочої групи, спеціаліст вищої категорії, заступник директора з навчальної роботи Медичного коледжу Запорізького державного медичного університету, викладач ОЕФ.
2. **Арефіна Вікторія Олександрівна** – член робочої групи, спеціаліст вищої категорії, голова циклової комісії професійної та практичної підготовки відділення «Фармація», викладач фармакології.
3. **Каплаушенко Тетяна Миколаївна** – член робочої групи, спеціаліст вищої категорії, кандидат фармацевтичних наук, викладач технології ліків.
4. **Сірик Світлана Вікторівна** – член робочої групи, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат філологічних наук, доцент, член циклової комісії гуманітарної та соціально-економічної підготовки, викладач української мови за професійним спрямуванням.
5. **Ємець Анжеліка Вікторівна** – член робочої групи, спеціаліст вищої категорії, старший викладач, голова циклової комісії гуманітарної та соціально-економічної підготовки, викладач права, ОЕТ.
6. **Мягкова Олеся Ігорівна** – член робочої групи, спеціаліст першої категорії, голова циклової комісії професійної та практичної підготовки відділення «Сестринська справа», викладач медсестринства у внутрішніх хворобах.

ВНЕСЕНО цикловою комісією професійної та практичної підготовки відділення «Фармація» Медичного коледжу Запорізького державного медичного університету.

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО на засіданні педагогічної ради Медичного коледжу Запорізького державного медичного університету (протокол №6 від 21 травня 2018 року) як тимчасовий документ до введення стандартів вищої освіти за спеціальністю.

ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ.

Освітньо-професійна програма «Фармація» для початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 226 Фармація вводиться в дію з 01.09.2018 року.

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, у якому визначено передумови доступу до навчання за цією програмою, нормативний термін та зміст навчання, перелік навчальних дисциплін та логічна послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, нормативні форми державної атестації, а також перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, сформульований у термінах результатів навчання, та вимоги до контролю якості вищої освіти та професійної підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 226 Фармація.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 226 Фармація

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу	Медичний коледж Запорізького державного медичного університету
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Рівень вищої освіти – перший Ступінь вищої освіти – молодший спеціаліст Галузь знань – 22 Охорона здоров'я Спеціальність – 226 Фармація Освітньо-професійна програма – Фармація Кваліфікація – «Фармацевт», присвоюється державною екзаменаційною комісією за результатами державної кваліфікаційної атестації
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Фармація початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти підготовки молодшого спеціаліста спеціальності 226 Фармація
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом молодшого спеціаліста, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 5 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Абітурієнти повинні мати державний документ про освіту встановленого зразка. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Медичного коледжу Запорізького державного медичного університету», затвердженими у встановленому порядку
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Термін дії освітньої програми – до 01.09.2028
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://zsmu.zp.ua
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити загальнокультурну та професійно орієнтовану підготовку здобувача вищої освіти ступеню молодший спеціаліст, визначити обсяг спеціальних знань, умінь та навичок, достатніх для вирішення типових задач діяльності фахівця на відповідній посаді, включаючи виготовлення ліків, їх зберігання, контроль якості, доставку, розподіл, видачу та регулювання забезпечення лікарськими засобами	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Охорона здоров'я населення. Фармація. Діяльність фармацевта включає організаційні, технологічні, адміністративно-господарські (управлінські) функції, визначення потреби в лікарських засобах та виробів медичного призначення, організацію їх постачання; забезпечення сучасної технології виготовлення ліків за рецептами і вимогами закладів охорони здоров'я; приймання, зберігання та відпуск лікарських засобів, проведення інформаційної роботи, дотримання принципів фармацевтичної деонтології, постійне підвищення професійного рівня.

	Програма орієнтована на формування у здобувачів компетентностей щодо набуття глибоких знань, умінь та навичок зі спеціальності. Обов'язкові компоненти освітньої програми розподілено на три цикли: дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки – 20%, природничо-наукової підготовки – 16%, професійної та практичної підготовки – 64% (з яких 10% різні види практик). Обсяг кредитів, передбачених для дисциплін вільного вибору студентами, рівномірно розподілено між обов'язковими компонентами.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта в предметній області. Акцент робиться на формуванні та розвитку професійних компетентностей у сфері фармацевтичної галузі з урахуванням специфіки роботи.
Особливості програми	Реалізується при поєднанні теоретичної та практичної (у малих групах) підготовки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після підготовки за данною освітньою програмою фахівець здатний виконувати наступні види діяльності, зазначені в галузі економіки (КВЕД 009: 2010 (зі змінами)): 21.20 Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів, Оптова торгівля парфумними та косметичними товарами, Оптова торгівля фармацевтичними товарами, Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах, Роздрібна торгівля медичними й ортопедичними товарами в спеціалізованих магазинах. Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010 (зі змінами) і може займати первинні посади: 3228 фармацевт. Крім того, випускник є придатним для працевлаштування в закладах, установах та підприємствах фармацевтичного сектору, таких як фармацевтичні компанії, комерційні фірми та підприємства незалежно від форм власності, науково-дослідні інститути, організаційно-управлінські установи та служби фармацевтичного сектору, дистриб'юторні компанії та рекламні агентства аналогічного профілю.
Подальше навчання	Випускники можуть продовжувати навчання за освітнім ступенем бакалавра.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Використовується студентоцентрований, проблемно-орієнтований, професійно-орієнтований, комунікативний, міждисциплінарний підходи до навчання. Навчання здійснюється під час лекційних, практичних та семінарських занять, самостійної позааудиторної роботи з використанням сучасних інформаційних технологій навчання, консультацій з викладачами, різних видів практик.
Оцінювання	Поточний контроль, семестровий контроль, державна атестація у формі комплексного кваліфікаційного іспиту

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі у фармацевтичній галузі або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Навики здійснення безпечної діяльності та охорони навколишнього середовища, розуміння необхідності та дотримання правил безпеки життєдіяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій Міжнародної фармацевтичної федерації.</p> <p>ФК 2. Здатність брати участь у виробничій діяльності аптек щодо виготовлення лікарських засобів за рецептами лікарів і замовленнями лікувально-профілактичних закладів.</p> <p>ФК 3. Здатність організовувати, забезпечувати і проводити контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами Державної фармакопеї України та чинної нормативної документації.</p> <p>ФК 4. Здатність брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір технологічного процесу відповідного обладнання згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).</p> <p>ФК 5. Здатність організовувати та проводити заготівлю лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин, прогнозувати та обґрунтовувати шляхи вирішення проблеми збереження, охорони та відтворення лікарських рослин відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP).</p> <p>ФК 6. Здатність організовувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, виробами медичного призначення відповідно до вимог Належної аптечної практики та нормативно-правових актів у сфері державного нагляду.</p> <p>ФК 7. Здатність організовувати систему звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) в аптечних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно з нормативно-правовими актами України.</p> <p>ФК 8. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та виробів медичного призначення відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) в закладах охорони здоров'я.</p> <p>ФК 9. Здатність застосовувати знання та уміння для розв'язання завдань, пов'язаних з етапами обігу лікарських засобів в умовах закладів, установ та підприємств (виробництв) фармацевтичної галузі незалежно від форм власності.</p>

	<p>ФК 10. Здатність розробляти, впроваджувати та застосовувати підходи менеджменту в професійній діяльності аптечних закладів відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP.</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати основні положення маркетингу у сфері лікарського забезпечення населення.</p> <p>ФК 12. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях.</p> <p>ФК 13. Здатність здійснювати фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу.</p> <p>ФК 14. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики захворювань та поліпшення здоров'я.</p> <p>ФК 15. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання та розуміння	<p>ПРН 1. Знання про суспільні науки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання історії фармації, економіки та права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.</p> <p>ПРН 2. Знання основних нормативних документів з питань охорони здоров'я, функціонування аптечних (фармацевтичних) підприємств різних форм власності і господарювання.</p> <p>ПРН 3. Знання особливостей забезпечення населення та лікувально-профілактичних закладів лікарськими засобами в сучасних умовах.</p> <p>ПРН 4. Розуміння основних понять фармакоекономіки.</p> <p>ПРН 5. Знання основних принципів внутрішньогосподарського обліку та звітності.</p> <p>ПРН 6. Знання класифікації та номенклатури лікарських засобів, розуміння механізму їх дії, фармакодинаміки, показання, протипоказання, побічної дії.</p> <p>ПРН 7. Знання класифікації ЛР та ЛРС за хімічним складом біологічно активних речовин та загальних правил заготівлі ЛРС.</p> <p>ПРН 8. Знання та розуміння теоретичних основ технології виготовлення різних за формою лікарських засобів.</p> <p>ПРН 9. Знання номенклатури лікарських засобів промислового виробництва, їх загальної характеристики, умов зберігання.</p> <p>ПРН 10. Знання та розуміння теоретичних основ методів хімічного, фізико-хімічного та фармацевтичного аналізів.</p> <p>ПРН 11. Знання та розуміння основних принципів менеджменту та маркетингу, які застосовуються у фармацевтичній галузі.</p> <p>ПРН 12. Знання загальних принципів надання першої долікарської допомоги в разі нещасних випадків і гострих станів; права і обов'язки фармацевтів у цих ситуаціях.</p> <p>ПРН 13. Знати та дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму, вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.</p>
Застосування знань та розуміннь	<p>ПРН 14. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.</p>

	<p>ПРН 15. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 16. Уміння демонструвати письмову та усну комунікації державною мовою.</p> <p>ПРН 17. Уміти планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.</p> <p>ПРН 18. Здійснювати комплекс організаційно-управлінських заходів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами.</p> <p>ПРН 19. Уміти здійснювати всі види обліку в аптечних закладах, адміністративне діловодство.</p> <p>ПРН 20. Уміння готувати лікарські засоби, включаючи вибір лікарської форми, обґрунтування технології та вибір обладнання відповідно до правил Належних практик.</p> <p>ПРН 21. Уміти контролювати якість лікарських засобів під час їх приймання, зберігання, виготовлення та відпуску.</p> <p>ПРН 22. Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, працювати в комп'ютерних мережах та створювати бази даних і використовувати Інтернет-ресурси.</p> <p>ПРН 23. Уміти надавати першу долікарську допомогу при невідкладних станах.</p>
Формування суджень	<p>ПРН 24. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях.</p> <p>ПРН 25. Аргументувати та оцінювати фактори, які впливають на технології виготовлення лікарських засобів.</p> <p>ПРН 26. Визначати та оцінювати фактори, які впливають на професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.</p> <p>ПРН 27. Демонструвати здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності фармацевтичних підприємств (виробництв) відповідно до чинного законодавства України.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Реалізацію освітньо-професійної програми зі спеціальності забезпечують педагогічні працівники з повною вищою освітою відповідного профілю і напряму дисциплін, що викладаються, які мають необхідний стаж педагогічної роботи та практичний досвід. Під час організації навчального процесу можуть залучатися професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої роботи та/або роботи за фахом.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Кількість кабінетів і лабораторій та їх назви визначається навчальним планом зі спеціальності. Матеріально-технічне забезпечення кабінетів та лабораторій включає обладнання згідно з діючими нормами оснащення. Значна кількість кабінетів та лабораторій забезпечена мультимедійними системами та компютерами. Кабінети і лабораторії паспортизовані.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Програма забезпечується навчально-методичними комплексами з усіх навчальних компонентів, до складу яких входять: типова навчальна та робоча програма навчальної дисципліни, методичні розробки теоретичних та практичних занять, матеріали для</p>

	організації самостійної позааудиторної роботи студентів, матеріали контролю тощо. До програмного забезпечення входить електронний ресурс, представлений електронними підручниками та посібниками, комплексами навчальних відеофільмів, комп'ютерними програмами для проведення тестового контролю знань студентів, офіційний веб-сайт коледжу, на якому розміщена основна інформація про його діяльність.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту».
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н\д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Основи філософських знань	1,5	Залік
ОК 2.	Культурологія	1,5	Залік
ОК 3.	Фізичне виховання	4,5	Залік
ОК 4.	Українська мова за професійним спрямуванням	1,5	Екзамен
ОК 5.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6,0	Залік
ОК 6.	Основи правознавства	1,5	Залік
ОК 7.	Історія України	1,5	Екзамен
ОК 8.	Соціологія	1,5	Залік
ОК 9.	Економічна теорія	1,5	Залік
ОК 10.	Ботаніка	1,5	Залік
ОК 11.	Неорганічна хімія	2,5	Екзамен
ОК 12.	Анатомія з основами фізіології	2,0	Залік
ОК 13.	Гігієна з основами екології	1,5	Залік

ОК 14.	Органічна хімія	2,0	Екзамен
ОК 15.	Основи мікробіології	1,5	Залік
ОК 16.	Безпека життєдіяльності	1,5	Залік
	Разом :	33,5	
II. Цикл професійної підготовки			
ОК 17.	Аналітична хімія	2,5	Залік
ОК 18.	Латинська мова	1,5	Залік
ОК 19.	Техніка лабораторних робіт	2,0	Залік
ОК 20.	Перша долікарська допомога	1,5	Залік
ОК 21.	Основи охорони праці та охорона праці в галузі	1,5	Екзамен
ОК 22.	Фармацевтична хімія	3,0	Екзамен
ОК 23.	Фармакогнозія	4,5	Екзамен
ОК 24.	Технологія ліків	6,0	Екзамен
ОК 25.	Фармакологія	4,5	Екзамен
ОК 26.	Організація та економіка фармації	4,0	Екзамен
ОК 27.	Основи менеджменту та маркетингу у фармації	1,5	Залік
ОК 28.	Інформаційні технології у фармації	1,5	Залік
	Разом :	34,0	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		67,5	
Вибіркові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
ВК3.	Фізичне виховання	1,5	Залік
ВК11.	Неорганічна хімія	1,5	Екзамен
ВК12.	Анатомія з основами фізіології	1,5	Залік
ВК14.	Органічна хімія	1,5	Екзамен
	Разом :	6,0	
II. Цикл професійної підготовки			
ВК17.	Аналітична хімія	1,5	Залік
ВК18.	Латинська мова	1,5	Залік
ВК19.	Техніка лабораторних робіт	0,5	Залік
ВК22.	Фармацевтична хімія	3,0	Екзамен
ВК23.	Фармакогнозія	4,5	Екзамен
ВК24.	Технологія ліків	4,5	Екзамен
ВК25.	Фармакологія	6,0	Екзамен
ВК26.	Організація та економіка фармації	5,5	Екзамен
ВК 29.	Основи медичного та фармацевтичного товарознавства	1,5	Залік
	Разом :	28,5	
Загальний обсяг вибірових компонент:		34,5	

	Екзаменаційна сесія	6	
	Виробнича, переддипломна практики	12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		120	

**Розподіл кредитів обов'язкових та вибірових компонентів ОПП
між циклами підготовки**

Цикли підготовки	Загальна кількість кредитів ECTS	Обов'язкові компоненти	Вибіркова частина
1.1. Цикл загальної підготовки	39,5	33,5	6,0
1.2. Цикл професійної підготовки	62,5	34,0	28,5
1.3. Виробнича, переддипломна практики	12,0	12,0	-
1.4. Екзаменаційна сесія	6,0	-	6,0
Усього	120	79,5	40,5

Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми становлять 66,25%,
вибіркова частина – 33,75%.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Співвідношення освітніх компонент в структурі ОП

Освітньо-професійна підготовка молодших спеціалістів початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти зі спеціальності 226 Фармація передбачає диференційоване розподілення компонентів двох циклів: загальної та професійної підготовки освітньої програми по курсах навчання в залежності від кількості кредитів ECTS (рис. 1).

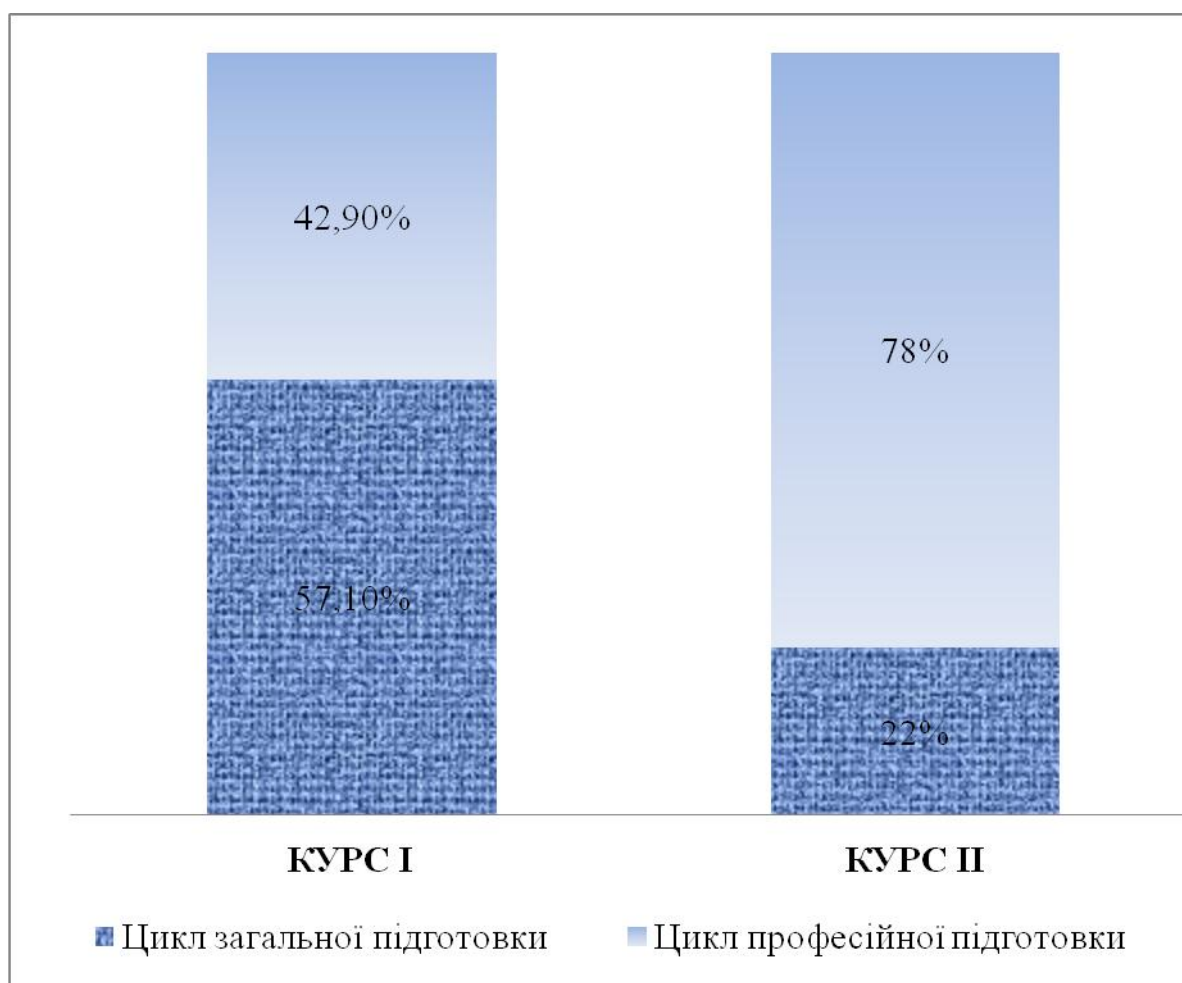

Рис. 1. Діаграма розподілу освітніх компонент (ОК) в рамках освітньо-професійної програми початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності 226 Фармація

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 226 Фармація проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту (тестового контролю та практичної частини з виставленням однієї оцінки) та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня молодшого спеціаліста із присвоєнням кваліфікації: молодший спеціаліст з фармації за спеціалізацією фармацевт.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ВК 29
ЗК 1		X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 2	X						X	X	X		X	X		X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 3	X						X	X												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 4	X	X	X	X	X	X	X	X	X									X		X	X					X	X	X	
ЗК 5			X			X					X		X	X		X	X		X			X		X					
ЗК 6	X							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ФК 1				X		X															X	X	X	X	X	X			
ФК 2																					X			X		X			
ФК 3																X					X	X							
ФК 4																					X			X		X			
ФК 5																					X		X						
ФК 6																									X	X	X	X	X
ФК 7				X		X																	X			X			
ФК 8																					X		X		X	X			
ФК 9																										X	X		X
ФК 10									X																		X		
ФК 11								X																			X		
ФК 12												X				X					X								
ФК 13		X		X																						X	X		
ФК 14		X		X		X		X					X			X											X		
ФК 15						X										X					X	X	X	X	X	X			

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ВК 29	
ПРН 1	X	X		X	X	X	X	X	X																	X	X			
ПРН 2						X			X																X	X	X			
ПРН 3																										X	X		X	
ПРН 4																										X				
ПРН 5																										X				
ПРН 6																		X							X					
ПРН 7																	X			X		X								
ПРН 8																					X			X						
ПРН 9																								X						
ПРН 10																	X				X	X								
ПРН 11									X																		X			
ПРН 12																					X									
ПРН 13						X							X		X							X				X				
ПРН 14	X	X	X			X	X	X																	X	X				
ПРН 15	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X									X	X		
ПРН 16				X	X			X									X			X						X	X			
ПРН 17						X																				X				
ПРН 18																										X			X	
ПРН 19																										X				
ПРН 20																								X						
ПРН 21																						X	X							

6. Компоненти освітньої програми

ОК 1 - «ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ»

Тип компоненти	Обов'язкова
Мова викладання	Українська

Мета викладання компоненти є формування у студентів цілісного уявлення про світ, людину як цілісність, про роль медицини у ствердженні сенсу людського буття, розуміння сучасного стану медицини та передбачення перспектив її розвитку.

Завдання вивчення компоненти полягає в тому, щоб ознайомити студентів з історичним та логічним методами дослідження, методом сходження від абстрактного до конкретного, що є необхідною умовою пізнання та клінічної практики у медицині. Розкрити закономірності розвитку людини як головного об'єкта дослідження та медичного впливу, навчити знаходити головні ланки причинно-наслідкових зв'язків і відрізнити їх від побічних як у матеріальних, так і в духовних процесах; простежити закономірності об'єктивної й матеріалізації ідей на прикладах діяльності зарубіжних та вітчизняних діячів науки та практики, виробити навички аргументації власних переконань.

Зміст компоненти

Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Філософія і медицина Стародавнього світу. Філософія і медицина Середньовіччя та епохи Відродження. Німецька класична філософія та марксизм. Філософія XIX—XX ст. Філософська думка в Україні. Філософський зміст проблеми буття. Проблема свідомості у філософії та медицині. Діалектика — філософська основа медицини. Основні категорії діалектики і проблеми детермінізму, цілісності та структурності в медицині. Філософське пізнання. Специфіка медичного пізнання. Філософський підхід до розуміння людини. Філософські проблеми медицини. Духовне життя суспільства.

Навчальні ресурси

Основна

1. О.Л. Воронюк Філософія: підручник. – К.: Медицина, 2018.
2. О. Л. Воронюк Основи філософських знань: навчально-методичний посібник. – К.: Медицина, 2018.

Додаткова

1. Андрущенко В. Історія соціальної філософії. — К.: Тандем, 2000.
2. Арутюнов В.Ф. Філософія: навч. посіб. — КНЗУ, 2001.

3. Бичко І.В. Філософія: Курс лекцій. — К., 2003.
4. Бичко А. Історія філософії: підручник. — К.: Либідь, 2001.
5. Бойченко І.В. Філософія історії. — К., 2000.
6. Горлач М.Л. Філософія: підручник. — Х., 2000.
7. Надольний І.Ф. Філософія: посібник. — К., 2004.
8. Причепій Є.М. Філософія: навч. посіб. — К., 2003.
9. Петрушенко В.П. Основи філософських знань: навч. посіб. — Новий світ, 2003.
10. Петрушенко В.Л. Практикум з філософії: навч. посіб. — Львів: “Новий Світ-2000”, “Магнолія плюс”, 2003.
11. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: навч. посіб. — Львів, 2006.
12. Федів Ю., Мозкова Н. Історія української філософії. — Україна, 2000.
13. Ярошовець В.І. Історія філософії: підручник. — ПАРАПАН, 2002.
14. Горський В.С. Історія української філософії: навч. посіб. — К., 2001.
15. Петрушенко В.П. Практикум з філософії: навч. посіб. — Новий світ, 2003.
16. Попов М.В. Філософія: підручник. — К.: Медицина, 2011. — 344 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- основні закономірності розвитку природи та суспільства, медицини як галузі людської діяльності;
- етапи становлення та розвитку філософії і медицини в зарубіжних країнах та в Україні;
- головні проблеми диференціації та інтеграції наук про людину як цілісність;
- суть діалектичного мислення, творчого аналізу, явищ дійсності;
- основи процесу наукового пошуку, форми і методи наукового пізнання;
- структуру та суть людської практики, місце медичної діяльності в оздоровленні та розвитку суспільства;

вміти:

- об'єктивно, на наукових засадах аналізувати будь-які, у тому числі, нестандартні, явища й процеси, причинно-наслідкові зв'язки дійсності;
- визначати місце та роль певного факту у формуванні статусу людини, сенсу діяльності медика, медицини майбутнього;
- розумітися на суті нозологізму, гіпократизму та неогіпократизму як крайнощів, які здатні спричинити неадекватні практичні дії медика;
- орієнтуватися у системі зв'язків медицини і філософії, розуміти їх значення для формування особистості;
- розумітися на релігійно-філософських основах східних систем самооздоровлення;
- вміти визначати роль соціальних детермінацій у формуванні психічного здоров'я та виникненні психічних розладів;
- визначати сенс соціальних цінностей у системі медичної діяльності;
- застосовувати знання законів і категорій діалектики для аналізу валеологічних і патологічних, санологічних проблем хвороби.

ОК 2 - «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти розкрити перед студентами найважливіші закономірності складного процесу розвитку культури, вивчення здобутків української культури, яка тисячоліттями складалася на землі України. Дослідити взаємозв'язки і взаємовплив української культури і культури народів світу, показати формування української національної свідомості й української ментальності.

Завдання вивчення компоненти отримати знання про духовні та естетичні цінності світової цивілізації, про культуру як багатопланове, суспільно-історичне явище з її специфічними нормами, жанрами, видами, напрямками. Враховуючи специфіку медичних навчальних закладів, компонента передбачає ознайомлення студентів із надбаннями вітчизняної та світової медичної науки. Медицина розглядається як складова частина світової культури, як своєрідний показник рівня розвитку людської цивілізації.

Зміст компоненти

Культурологія як наука. Поняття про культуру. Культура Стародавнього світу. Культура стародавньої України. Культура Київської Русі. Культура Середньовіччя. Українська культура XIV — першої половини XVII ст. Культура епохи Відродження. Культура Нового часу. Українська культура XVII—XVIII ст. Українська культура XIX — початку XX ст. Зарубіжна культура XIX — початку XX ст. Культурний розвиток України в

20—30-х роках ХХ ст. Зарубіжна культура 20—30-х роках ХХ ст. Розвиток української та зарубіжної культури в другій половині ХХ ст. Відродження та перспективи розвитку української культури на сучасному етапі.

Навчальні ресурси

Основна

1. Козира Є.В. Культурологія: навчальний посібник. – К.: Медицина, 2017.

Додаткова

1. Історія світової та української культури: підручник для вищ. закл. освіти / В.А. Гречко, І.В. Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. — К.: Літера ЛТД, 2002. — 464 с.
2. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: курс лекцій. — К.: ЦУЛ, 2003. — 508 с.
3. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія світової культури ХХ ст.): навч. посіб. — Х.: Одиссей, 2002. — 304 с.
4. Культурологія: теорія та історія культури: навч. посіб. — 2-ге вид.; за ред. І.І. Тюрменко. — К.: Центр навч. л-ри, 2005. — 368 с.
5. Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. —3-тє вид. — К.: Знання, КОО, 2002. — 557 с.
6. Хоменко В.Я. Українська і світова культура: підручник. — К.: Україна, 2002. — 333 с.
7. Гречко В.А., Чорний І.В. Історія світової та української культури: довідник для школярів та студентів. — К., 2009. — 416 с.
8. Зарудний Є. Усі міфи. Харків, 2007. — 214 с.
9. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія. — К.,2003.
10. Уманцев В.С. Мистецтво давньої України: історичний нарис. — К.: Либідь, 2002. — 204 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- предмет, мету його вивчення, завдання і значення курсу;
- загальні відомості про культурний процес;
- особливості культурних епох, їхні духовні цінності та пріоритети;
- досягнення в різних галузях духовної культури;
- художні стилі і шедеври культури;
- види і жанри мистецтв, їхню мову;

- найважливіші етапи в розвитку медицини та видатних діячів української медичної культури;
- провідних діячів науки і культури, які визначають характер і особливості культури тієї чи іншої епохи;
- роль національної культури в утвердженні і розвитку незалежної України;

вміти:

- аналізувати явища духовного життя, визначати природу різних жанрів художньої творчості й видів мистецтва, орієнтуватися в багатому світі духовної культури;
- розрізняти особливості світобачення кожної культурно-історичної епохи;
- аналізувати культурний розвиток України в різні історичні періоди, давати порівняльну характеристику вітчизняної та зарубіжної культури;
- збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти, систематично працювати над вдосконаленням культурно-освітніх знань;

бути поінформованим про:

- поняття, суть та значення культури, культурологію як науку, загальні тенденції розвитку світової культури, досягнення найвідоміших цивілізацій світу;
- загальні умови розвитку української культури в окремі історичні періоди, найважливіші досягнення національної культури відомих митців та діячів.

ОК 03 - «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти є формування стійкої мотивації щодо збереження свого здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовки; гармонійний розвиток природних здібностей та психічних якостей; використання засобів фізичного виховання в організації здорового способу життя.

Завдання вивчення компоненти є формування загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереження та зміцнення здоров'я, фізичного розвитку; розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових дій, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності; розширення функціональних можливостей організму студентів через цілеспрямований розвиток основних фізичних якостей і природних здібностей; формування ціннісних орієнтацій щодо використання фізичних вправ як одного з головних чинників здорового способу життя; формування практичних навичок для самостійних знань фізичними вправами та проведення активного відпочинку.

Зміст компоненти

Теоретична підготовка з фізичного виховання. Методична підготовка з фізичного виховання. Фізична підготовка з фізичного виховання. Контроль підготовки з фізичного виховання

Навчальні ресурси

1 Арефьев В.Г. Основи теорії та методики фізичного виховання: підручник для студ. факультетів (інститутів) фіз. вих., педагогічних університетів / В.Г. Арефьев – Київ: НПУ ім. М.П Драгоманова 2010. – 328 с.

2 Гакман А.В. Баскетбол із методикою навчання: навчально-методичний посібник – Чернівці: ЧНУ, 2011. – 68 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- правила з охорони праці і вимоги безпеки під час занять фізичною культурою на спортивному майданчику, в спортивному залі, загально фізичною підготовкою, легкою атлетикою, волейболом, баскетболом;

- особливості фізичного розвитку і функціонального стану організму у старшому шкільному віці; обсяг, інтенсивність навантаження, тривалість та характер відпочинку під час виконання фізичних вправ; вміння, навички та фізичні якості, які необхідні для успішної самореалізації у майбутній професії;

- ознаки втоми під час занять фізичною культурою, надання першої медичної допомоги про отримання травм;

- організація техніко-тактичних дій у процесі гри з баскетболу, суддівство змагань, методика організації самостійних занять;

- досягнення українських волейболістів; волейбол, як засіб фізичного виховання, вдосконалення фізичних і психологічних якостей; фактори, що визначають ефективність змагальної діяльності гравців; попередження спортивного травматизму; основні поняття та правила гри у волейбол; суддівство, жести та суддівська термінологія.

- норми здорового способу життя;

- основи безпеки життєдіяльності;

- основні мікро- і макроекономічні категорії й показники;

вміти:

- використовувати фізичні вправи з метою збереження та зміцнення власного здоров'я і забезпечення фахової дієздатності;

- складати та проводити з групою комплекси загально розвивальних вправ;

- виконувати вправи для розвитку рухових якостей: швидко-силових, спритності, координації рухів, загальної та спеціальної витривалості;
- виконувати загально розвивальні вправи, вправи для формування та корекції постави та запобігання плоскостопості;
- виконувати біг 30 м, біг 60 м, серії бігу 3х30 м, 2х60 м, спортивну ходьбу на 1000 м, рівномірний біг 1500 м;
- виконувати стрибки в довжину та висоту з місця;
- виконувати основні технічні і тактичні дії у баскетболі: чергування різних стійок, пересувань, зупинок поворотів у нападі і захисту; ловлю і передачу м'яча одною і двома руками зверху на велику відстань; чергування різних способів ловлі, передач і ведень м'яча без зорового контролю, в умовах опору захисників;
- основні технічні і тактичні дії у волейболі: обирати місце для другої передачі; вибрати атакуючого партнера та передавати йому м'яч; узгоджувати свої дії згідно з характером передачі; самостійно визначати найнебезпечніший напрямок удару при здійсненні індивідуального блокування.
- дотримуватися норм здорового способу життя;
- створювати належні культурно-побутові умови;
- уміти використати економічні моделі для аналізу економічної ситуації, прогнозування й передбачення наслідків державної економічної політики;
- володіти навичками самостійної творчої роботи, уміти економічно грамотно формулювати й аргументувати свою позицію.

ОК 4 - «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти сформувати національно мовну особистість, ознайомити студентів з нормами сучасної української мови в професійному спілкуванні, з основними вимогами до складання та оформлення професійних документів, навчити їх професійного мовлення, підвищити загальномовний рівень майбутніх фахівців, формувати практичні навички ділового усного й писемного спілкування в колективі, розвивати комунікативні здібності.

Завдання вивчення компоненти збагатити словниковий запас термінологічною, фаховою лексикою, складати тексти фахової документації, удосконалення фахової мови, підвищення загальномовної культури майбутніх спеціалістів і їх мовної культури.

Зміст компоненти

Державотворча роль мови. Функції мови. Стилї, типи і форми мовлення. Літературна мова. Мовна норма. Культура мови. Культура мовлення під час дискусії. Специфіка мовлення фахівця. Формування навичок і прийомів мислення. Види, форми, прийоми розумової діяльності. Основні закони риторики. Етика ділового спілкування, її предмет і завдання. Структура ділового спілкування. Техніка ділового спілкування. Мовленнєвий етикет. Правила спілкування фахівця при проведенні зустрічей, переговорів, прийомів та по телефону. Терміни і термінологія. Загальнонаукові терміни. Спеціальна термінологія і професіоналізми. Типи термінологічних словників. Точність і доречність мовлення. Складні випадки слововживання. Пароніми та омоніми. Вибір синонімів. Орфографічні та орфоепічні норми сучасної української літературної мови. Словники. Морфологічні норми сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Синтаксичні норми сучасної української літературної мови. Складання професійних документів: загальні вимоги, текст, основні реквізити, види. Укладання документів щодо особового складу. Укладання довідково-інформаційних документів. Особливості складання розпорядчих та організаційних документів. Укладання фахових документів.

Навчальні ресурси

Основна

1. Козаченко Г.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. – К.: Медицина, 2017.

Додаткова

1. Загнітко А.П., Данилюк І.Г. Українське ділове мовлення: професійне й непрофесійне спілкування. — Донецьк: ТОВ ВКФ “БАО”, 2004. — 480 с.
2. Культура фахового мовлення: навч. посіб./За ред. Н.Д. Бабич. — Чернівці: Книги XXI. 2005. — 572 с.
3. Мацюк З.О., Станкевич Н.І. Українська мова професійного спілкування. — К.: Каравела, 2005.
4. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура українського фахового мовлення: навч. посіб. — К.: ВЦ “Академія”, 2007. — 360 с.
5. Український правопис / НАН України. Інститут мовознавства імені О.О. Потебні: Інститут української мови. — стереотип. вид. — К.: Наукова думка, 2003. — 240 с.
6. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів/ За ред. Л.О. Пустовіт. — К.: Довіра, 2000. — 1017 с.
7. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Практикум з українського ділового мовлення: навч. посіб. — К.: Арій, 2008. — 160 с.
8. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. — К.: Видавничий центр

- “Академія”, 2004. — 344 с.
9. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови: підручник. — К.: Вища школа, 2003. — 462 с.
 10. Мозговий В.І., Семенова Л.П., Лазарева Л.К. Ділова мова у таблицях. — Донецьк: РВ ДонНТУ, 2003. — 106 с.
 11. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посіб. — К.: Знання, 2006. — 291 с.
 12. Посібник з теорії і практики ділової української мови / Укладач: Т.М. Антонюк. — Чернівці, 2000. — 57 с.
 13. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. — К.: Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2003. — 896 с.
 14. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Укл. і голов. ред. В.Т. Бусел. — К.: Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2007. — 1736 с.
 15. Головащук І.С. Російсько-український словник сталих словосполучень. — К., 2001.
 16. Головащук І.С. Українське літературне слововживання: Словник-довідник з культури української мови. — Львів: Фенікс, 1996.
 17. Гринчишин Д.Г. та ін. Словник-довідник з культури української мови. — Львів: Фенікс, 1996.
 18. Гринчишин Д.Г., Сербенська О.А. Словник паронімів української мови: 2-ге вид., перероб. і доп. — К., 2000.
 19. Івченко А. Тлумачний словник української мови. — Харків: Фоліо, 2001.
 20. Новий російсько-український словник-довідник: Близько 65 тис. слів / С.Я. Єрмоленко, В.І. Єрмоленко, К.В. Ленець, Л.О. Пустовіт. — К.: Довіра, 1996. — 797 с.
 21. Пустовіт Й.О. та ін. Словник іншомовних слів. — К.: Довіра, 2000. — 635 с.
 22. Російсько-український словник наукової термінології: Суспільні науки. — К.: Наук.думка, 1994.
 23. Словник синонімів української мови: У 2-х томах / Редкол. А.А. Бурячок та ін. — К.: Наук.думка, 2000.
 24. Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В.М. Білоноженко та ін. — К.: Наукова думка, 2003. — 1104 с. — (Словники України).
 25. Шевчук С.В. Російсько-український словник ділового мовлення. Русско-украинский словарь деловой речи. — К.: Вища шк., 2008. — 487 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов’язкової компоненти студент повинен

знати:

- значимість вивчення курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»;
- особливості стилів та жанрів сучасної української літературної мови;
- поняття “літературна мова”, “мовна норма”, функції мови;
- основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, композицію публічного виступу;
- прийоми мислення, вимоги до мовлення і мислення, як правильно читати й осмислювати прочитане;
- сутність, види, завдання етики ділового спілкування, етичні норми та нормативи;
- основні функції, рівні ділового спілкування, міжособові стосунки;
- мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики сучасної української літературної мови;
- особливості використання багатозначних слів, паронімів та омонімів у професійному мовленні, правила написання складноскорочених слів, абревіатур, географічних скорочень;
- основні правила українського правопису;
- синтаксичні аспекти професійного мовлення, основні форми викладу матеріалу, структуру речень і словосполучень, труднощі узгодження підмета з присудком;
- призначення, кваліфікацію документів, вимоги до складання та оформлення різних видів документів та правила їх оформлення;

вміти:

- здійснювати регламентування спілкування, застосовувати орфоепічні та акцентологічні норми української літературної мови в усному спілкуванні, доречно використовувати моделі звертання, привітання, ввічливості;
- володіти різними видами усного спілкування; готуватися до публічного виступу;
- знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні власне українську та іншомовну лексику, термінологічну лексику та виробничо-професійні, науково-технічні професіоналізми, користуватися словником іншомовних слів, термінологічними словниками та довідковою літературою;
- знаходити в тексті і доречно використовувати у професійному мовленні синоніми, пароніми, омоніми; користуватися різними видами словників;
- перекладати тексти українською мовою, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники;
- правильно записувати числівники та цифрову інформацію у професійних текстах: узгоджувати числівники з іменниками;
- правильно використовувати найпоширеніші дієслівні форми у професійному

- спілкуванні; користуватися додатковою літературою;
- правильно вживати прийменникові конструкції у професійних текстах, перекладати прийменникові конструкції українською мовою; користуватися довідковою літературою;
 - користуватися синтаксичними нормами у професійному спілкуванні;
 - правильно використовувати синтаксичні конструкції при складанні документів;

бути поінформованим про:

- розуміння державної мови у професійній діяльності;
- набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця.

ОК 5 - «ІНОЗЕМНА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти опанування студентами мовленнєвих умінь на рівні, достатньому для іншомовного спілкування у сферах професійної діяльності в типових ситуаціях в усній та письмовій формах, забезпеченню розвитку навичок аналітичного читання, розумінню та використанню іншомовних джерел фармацевтичної та медичної тематики, мовно-комунікативному рівню проведення презентацій, написанню анотацій іноземною мовою.

Завдання вивчення компоненти формувати в студентів уміння та навички логічного вираження думки, послідовність мовлення, вміння користуватися професійно-орієнтованою лексикою відповідно до правил її вживання в професійному спілкуванні іноземною мовою.

Зміст компоненти

Іноземна мова — мова ділового спілкування. Особиста інформація. Основи міжкультурної комунікації (регіональні, соціальні, культурні особливості України та країни, мова якої вивчається). Психічне та фізичне здоров'я. Професійно орієнтований етап: вступ до спеціальності. Навчальний заклад. Фармація. В аптеці. Хімія. Лікарські рослини. Ліки. Класифікація та характеристика типів ліків. Рецепт. Анотація до лікарського засобу. Історія розвитку медицини та фармації в Європі та Україні. Системи охорони здоров'я та професійно медичної і фармацевтичної освіти в Україні та країні, мова якої вивчається. Профілактична медицина. Основні системи людського організму.

Навчальні ресурси

Основна

1. English for medical students = Англійська мова для студентів-медиків / Саблук А.Т., Левандовська Л.А. – К.: Медицина, 2018.

Додаткова

1. Вікно в Британію: відео курс. — Oxford, 1998.
2. Голіцинський Ю.Б. Граматика: зб. вправ / Ю.Б. Голіцинський. — К.: А.С.К., 2005. — 544 с.
3. Григор'єва М.В. Англійська мова для студентів фармацевтичних вузів та факультетів: підр. / М.В. Григор'єва, Г.В. Кривич, О.Є. Гущенко. — Х.: Основа, 1997. — 352 с.
4. Григор'єва М.В. Німецька мова: підр. / М.В. Григор'єва, В.Д. Володіна, В.І. Жаренков, Л.М. Протасенко. — Х.: Основа, Видавництво НФаУ, 2001. — 408 с.
5. Григор'єва М.В. Німецький мовний курс: навч.-метод. посібн. / М.В. Григор'єва, О.А. Синельникова, — К.: Вища шк., 1990. — 231 с.
6. Гусева П.Т. Streiflichter aus Deutschland / П.Т. Гусева, Г.В. Гоголева, С.Ф. Корогодіна. — Х.: Ранок, 2009. — 80 с.
7. Драб Н.Л. Практична граматики німецької мови: посібн. / Н.Л. Драб, С.О. Скринька, С.І. Стаброз. — Вінниця: Нова книга, 2007. — 280 с.
8. Маслюк Я.О. Topics and Vocabulary. Теми та словник: навч.-метод. посібн. / Я.О. Маслюк. — Тернопіль: Амбер, 1997. — 144 с.
9. Процюк І.Є. Англійська мова для фармацевтів: підручн. / І.Є. Процюк, О.П. Сокур, Л.С. Прокопчук. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 448 с.
10. Янков А.В. Англійська мова для студентів-медиків / А.В. Янков. — К.: Вища шк., 1998. — 261 с.
11. Luke Prodromou. Rising Star. A Pre-First Certificate Course. Macmillan Publishers Limited, 2001.
12. Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. International student edition, Macmillan Publishers Limited, 2002.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- професійно-орієнтований лексико-граматичний матеріал, що його використовують у різних комунікативних ситуаціях;
- лексичний мінімум ділових контактів, мовленнєвий етикет спілкування;
- словотвірні морфеми та моделі, характерні для мови спеціальності, що вивчається, зокрема сфери термінотворення;

- граматику для усного мовлення та письмового викладу інформації;
- граматичні та семантичні засоби зв'язку тексту як єдиного цілого;
- особливості перекладу текстів фармацевтичної та медичної тематики;

вміти:

- вести діалогічне мовлення загально наукового та професійно-орієнтованого характеру;
- спілкуватися в типових ситуаціях професійної діяльності, готувати доповіді в професійно-орієнтованій галузі, розуміти монологічні повідомлення в межах ситуації спілкування, застосовувати елементи дискурсивної компетенції;
- реалізовувати аналітичне опрацювання іншомовних джерел наукового характеру (статті, монографії, реферати тощо);
- реалізовувати комунікативні наміри на письмі, застосовуючи елементи соціокультурної та соціолінгвістичної компетенції;
- фіксувати та передавати письмово необхідну інформацію, складати план тексту, рецензувати, анотувати його, робити висновки та висловлювати свої пропозиції;

бути поінформованим про:

- основи міжкультурної комунікації України та країни, мова якої вивчається;
- особливості фармацевтичної та медичної освіти в Україні та країні, мова якої вивчається.

ОК 6 - «ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти у практичній медичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Завдання вивчення компоненти надати студентам систематичні знання з юридичних наук. Засвоєння специфічної фахової термінології, певного правового мінімуму знань з конституційного, цивільного, сімейного, трудового, адміністративного, кримінального, медичного права України — неодмінна передумова майбутньої професійної діяльності фахівця в обставинах сучасного економічного життя.

Зміст компоненти

Основи теорії держави і права України. Право, мораль, медична етика та деонтологія. Основи конституційного права України. Права та обов'язки медичних працівників. Захист прав пацієнта. Основи адміністративного права України. Адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я. Основи цивільного права і цивільного процесу. Цивільно-правовий статус медичного працівника. Основи трудового права. Особливості регулювання праці медичних працівників. Основи кримінального права. Кримінальна відповідальність в охороні здоров'я. Основи сімейного права. Медико-правові проблеми штучного запліднення. Основи права соціального захисту. Медичне обслуговування — одна з форм соціального забезпечення. Основи фінансового права України. Державна система медичної допомоги, її фінансування. Основи господарського права України. Приватна медична практика як вид спеціальної підприємницької діяльності. Основи екологічного права та завдання санітарно-епідеміологічного нагляду в галузі охорони навколишнього середовища.

Навчальні ресурси

Основна

1. Котвицька А.А., Кубарева І.В., Суріков О.О., Волкова А.В. Основи права та законодавства у фармації: нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. — Харків: Видавничий центр НФаУ, 2016. — 528 с.
2. Котвицкая А.А., Кубарева И.В., Волкова А.В., Черкашина А.В. Фармацевтическое право и законодательство. - Харків: Видавничий центр НФаУ, 2017. — 234 с.

Додаткова

1. Административное право Украины / Ю.П. Битяк, В.В. Богущкий, В.Н. Гаращук и др.; Под ред. проф. Ю.П. Битяка. - Х.: Право, 2003. — 576 с.
2. Алісов Є.А. Фінансове право. — Х.: Ескада, 2000. — 228 с.
3. Бандурка А.М., Тищенко Н.М. Административный процесс. — Х.: Право, 2001. — 352 с.
4. Бойко М.Д. Правовий самозахист: коментарі, роз'яснення, практичні поради, зразки юридичних документів. -К.: Наук. думка, 2004. - 447 с.
5. Болотіна Н.Б. Медичне право України: Збірник нормативно-правових актів. — К.: ВД “Ін-Юре”, 2005. — 412 с.
6. Братанюк Л.Є. Основи права і законодавства в охороні здоров'я: підручник. — К.: Медицина, 2011. — 544 с.
7. Брецько Ф.Ф. Основи держави і права: навч. видання в 2-х кн. — Ужгород: Закарпаття, 1998. — Кн. 1. — 660 с.
8. Вінник О.М. Господарське право: Курс лекцій. - К.: Атіка, 2005.- 624 с.

9. Воронова Л.К., Кучерявенко Н.П. Финансовое право: учеб. пособ. — Х.: Легас, 2003. — 360 с.
10. Гладун З.С. Основи конституційного права. — Астон, 2003. — 425 с.
11. Господарське право: навч. посіб. / Л.А. Жук, І.Л. Жук, О.М. Неживець. — К: Кондор, 2003. — 400 с.
12. Дмитренко І.А. Екологічне право України: підручник. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 352 с.
13. Екологічне право України: підручник / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.К. Попов та ін.; За ред. А.П. Гетьмана та М.В. Шульги. — Х.: Право, 2005. — 384 с.
14. Зюнькін А.Г. Фінансове право: Опорний конспект лекцій. — К.: МАУП, 2003. — 150 с.
15. Кононенко І.В. Основи правознавства. Навчальний посібник у схемах і таблицях. — К.: Кондор. — 2008. — 170 с.
16. Конституційне право України / За ред. В.Ф. Погорілка. — К.: Наук. думка, 2000. — 734 с.
17. Кравченко В.В. Конституційне право України: навч. посіб. — К.: Атіка, 2006. — 568 с.
18. Кримінальне право України: підручник / За ред. проф. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 480 с.
19. Охорона праці у медицині та фармакології / В.М. Мороз, І.В. Сергета, Н.М. Фещук, М.П. Олійник. — Вінниця: Нова книга, 2005. — 544 с.
20. Осауленко О.І. Основи правознавства: навч. посіб. для абітурієнтів. — К.: КНТ, 2008. — 408 с.
21. Основи трудового права України: Курс лекцій / За ред. проф. П.Д. Пилипенка. — Львів: Магнолія плюс, 2004. — 238 с.
22. Підприємницьке право України / За ред. Р.Б. Шишки. — Харків, 2000. — 64 с.
23. Правознавство: навч. посіб. / За заг. ред. С.М. Тимченка, Т.О. Коломієць. — К.: Істина, 2007. — 480 с.
24. Правознавство: підручник / За ред. В.В. Копейчикова. — К.: Юрінком Інтер, 2002. — 736 с.
25. Медичне право України: підручник / С.Г. Стеценко, В.Ю. Стеценко, І.Я. Сенюта; За заг. ред. проф. С.Г. Стеценка. — К.: Всеукраїнська асоціація видавців “Правова єдність”, 2008. — 507 с.
26. Трудове право України: навч. посіб. / В.М. Короленко, В.П. Пастухов, М.О. Міщук, Ю.М. Щотова; за ред. проф. В.П. Пастухова. — К.: Школа, 2004. — 320 с.

27. Фрицький О.Ф. Конституційне право України: підручник. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — 510 с.
28. Цивільне право України / За ред. Я.М. Шевченко. — К., 2003. — 360 с.
29. Цивільний кодекс України: коментар. — Х.: ТОВ “Одіссей”, 2003. — 856 с.
30. Шпиталенко Г.А., Шпиталенко Р.Б. Основи правознавства: навч. посіб. 4-е вид. — К.: Каравела, 2006. — 376 с.
31. Законодавче забезпечення лікарської діяльності: навч. посіб. / І.Ю. Хміль, Б.В. Михайличенко, О.І. Артеменко. — К.: Медицина, 2010. — 208 с.
32. Основы медицинского законодательства Украины: учеб. пособие / И.Ю. Хмиль, Б.В. Михайличенко, А.И. Артеменко. — К.: Медицина, 2011. — 240 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов’язкової компоненти студент повинен

знати:

- головні загальнотеоретичні поняття галузей цивільного, трудового, сімейного, адміністративного, господарського та кримінального права, їх тлумачення та категорії;
- завдання, мету та основні положення (принципи), відповідно до яких здійснюються цивільні, трудові, сімейні, адміністративні, господарські, медичні та кримінальні правовідносини в Україні;
- основні правила та процедури прийняття рішень та складання для їх закріплення відповідних документів з усіх питань, що виникають під час їх розгляду;

вміти:

- своєчасно та правильно виявляти, перевіряти та оцінювати докази та фактичні обставини, які виникають у процесі практичної роботи та життя;
- правильно вибирати та аналізувати правові норми в процесі їх фактичного застосування;
- приймати законні, обґрунтовані та доцільні рішення з усіх питань, які виникають повсякденно в реальному житті;
- набути твердих навичок з використання отриманих знань у стандартних ситуаціях — під час виконання вправ, розв’язання задач, аналізу навчальних тестів, що дасть змогу орієнтуватися в реальних життєвих ситуаціях і приймати правильні рішення.

ОК 7 - «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Тип компоненти

Обов’язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти отримати знання про розвиток історії України,

орієнтуватися в історичних процесах, подіях, фактах, застосовувати здобуті знання для прогнозування суспільних процесів, аналізувати й оцінювати явища політичного розвитку українського суспільства в контексті світової історії, розуміти причино – наслідкові зв'язки розвитку суспільства і уміти їх використовувати у професійній діяльності та всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій їх тлумачення.

Завдання вивчення компоненти сприяти формуванню у студентів навичок науково-історичного аналізу, історичного мислення, наукового світогляду, виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу, виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності та патріотизму.

Зміст компоненти

Найдавніша історія України. Утворення і розвиток держави Київська Русь. Галицько-Волинська держава. Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV- перша половина XVII ст.). Визвольна війна українського народу середини XVII ст. Утворення козацької держави. Соціально-економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII –XVIII ст. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій у I половині XIX ст. Українські землі у II половині XIX століття. Україна на початку XX ст. Україна в роки Першої світової війни. Українська державність в 1917-1921 роках. Українська РСР в умовах непу (1921-1928рр.). Закріплення радянської влади в Україні (1929-1938рр.). Західноукраїнські землі в 1921-1939рр. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945рр.). Велика Вітчизняна війна (1941-1945рр.). Україна в перші повоєнні роки (1945- початок 50-х років). Україна в умовах політичної та економічної стабілізації суспільства (1953-1964). Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 60-х початок 80-х років). Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України (1985-1991рр.). Україна в умовах незалежності.

Навчальні ресурси

Основна

1. Мицик Ю.А., Бажан О.Г. Історія України. - К.:ТОВ, видавництво «КЛЮ», 2015.

Додаткова

1. Історія України (підручник для ВНЗ), колектив авторів, кер. Зайцев Ю.Д., Світ, 2003.
2. Історія України (підручник), Кульчицький С.В., Лебедева Ю. Г., Освіта, 2003.
3. Історія України (підручник), Кульчицький С.В. та ін., Освіта, 2005.
4. Історія України (підручник), Кульчицький С.В., Шаповал Ю. І., Генеза, 2005.
5. Новітня Історія України ч. I (підручник), Турченко Ф. Г., Генеза, 2001.
6. Новітня Історія України (підручник), Турченко Ф.Г. та ін., Генеза, 2007.
7. Історія України. Мицик Ю. А. –К., 2008.

8. Історія України. Островський В.В. 2009.
9. Історія України. Бойко О.Д. –К.,2004.
10. Історія України (навчальний посібник), Світлична В.В. 2010.
11. Історія України (навчальний посібник), Гончарук П.С. 2009.
12. Історія України (навчальний посібник), Гусев В.І. 2008.
13. Історія України (навчальний посібник), Юрій М.Ф. 2008.
14. Історія України (посібник), Гусев В.І. та ін., Вища школа, 2002.
15. Історія України (посібник), Рент О.П., Малій О.В., Фаренгейт, 2003.
16. Історія України (посібник), 10 кл., Гупан Н.М., Пометун О.І., А. С. К., 2003.
17. Нариси з Історії України (посібник), за ред..Смолія В.А., Генеза, 2002.
18. Історія України (навчальний посібник), Шевчук В.П., Прем'єра, 2002.
19. Нариси з Історії України (посібник), Грицак Я.Й., Генеза, 2003.
20. Історія України (навчальний комплект), Рубльов С., Дієз-продукт, 2004.
21. Історія України (навчально-методичний посібник для вчителів), Коляда І., Лук'янчук О., Аконтіт, 2006.
22. Методика навчання історії (посібник для вчителя), Пометун О.І., Фрейман Г.О., Генеза, 2005.
23. Історія України. Хрестоматія, за ред. Гусева В.І., Вища школа, 2005.
24. Збірник тренувальних тестів з історії України, Власов В.С., Пометун О.І., Фрейман Г.О., Генеза, 2008.
25. Історія України. Збірник тестових завдань, Куриленко О., Шеремет Ю., Грамота, 2008.
26. Історія України (посібник), Гупан Н.М., Пометун О.І., Фрейман Г.О., А.С.К., 2007.
27. Історія України (методичний посібник для вчителя), Коляда І. А., Реєнт О.П., Аконтіт, 2007.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України;
- основні закони та етапи розвитку людської спільності;
- витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах;
- суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;
- історичні події;
- зародження та розвиток української державності;

- процеси розбудови сучасної незалежної української держави;
- діяльність історичних осіб і політичних партій;
- вміти:**
- порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;
- оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
- співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами);
- розрізняти тенденційно подану інформацію;
- орієнтуватись у науковій періодизації історії України;
- вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;
- аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему;
- самостійно складати конспект, тези, готувати реферат, відповідь на конференцію, семінарське заняття;
- вміти диспутовати, писати наукові студентські роботи.

ОК 8 - «СОЦІОЛОГІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти сформувати у студентів погляди на суспільство як на складний, але цільний і динамічний організм, та на своє місце як людини і як фахівця в суспільній системі.

Завдання вивчення компоненти сприяти формуванню світоглядних позицій і переконань щодо ролі медицини та медичного працівника в суспільстві.

Зміст компоненти

Соціологія як наука. Методика проведення соціологічних досліджень. Суспільство як соціальний організм. Особистість. Соціалізація особистості. Соціологія економіки. Соціологія праці. Управління трудовим колективом. Соціологія політики. Етносоціологія. Соціологія релігії. Соціологія сім'ї. Гендерні відносини. Соціологія медицини та здоров'я.

Навчальні ресурси

1. Вербець В.В. Соціологія. Курс лекцій: навч. посіб. — К., 2009.
2. Герасимчук А.А., Палеха Ю.І., Шиян О.М. Соціологія: навч. посіб. — К., 2002.
3. Козловець Є.А. Соціологія: словник термінів. — К., 2006.
4. Лобанова А.С. Соціологія: навч.-метод. посіб. — Кривий Ріг, 1998.
5. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Базовий курс. — К., 2006.
6. Піча В.М. Соціологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К., 2000.
7. Сірий Є.В. Соціологія: навч. посіб. — К., 2001.
8. Соціологія: Курс лекцій / За ред. В.М. Піча. — К., 1996.
9. Соціологія: навч. посіб. / Упоряд. П.П. Марчук. — Тернопіль, 1998.
10. Соціологія: підручник / За ред. В.Г. Городяненка. — К., 2006.
11. Соціологія: підручник для вищої школи / За ред. Андрущенко. — Харків, 1998.
12. Требіна М.П. Соціологія. — К., 2010.
13. Юрій М.Ф. Соціологія: підручник. — К., 2009.
14. Якуба О.О. Соціологія : навч. посіб. — Харків, 1996.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- основні етапи розвитку соціологічної думки і сучасні напрями її розвитку;
- визначення суспільства як соціальної реальності і цілісної саморегулюючої системи;
- основи соціальної диференціації та вплив її на людину;
- основні соціальні інститути, що забезпечують розвиток суспільства;
- механізми виникнення і способи розв'язання соціальних конфліктів;
- соціальну суть особистості, поняття соціалізації;
- соціальну суть праці;
- соціальні відносини, які формуються в трудовому колективі;
- теоретичні основи механізмів функціонування демократії;
- суть етнічних процесів та міжетнічних відносин;
- вплив релігії на суспільне життя;
- значення шлюбних відносин та сімейного життя для людини і суспільства;
- роль у суспільстві медицини як соціального інституту;
- зв'язок медицини з іншими соціальними інститутами та галузями суспільного життя;
- соціальні моделі системи охорони здоров'я;
- методика проведення соціологічних досліджень в медичній галузі;

вміти:

1. аналізувати явища соціального життя;
2. орієнтуватися у системі зв'язків медицини та соціального життя;
3. визначати роль соціальних впливів на здоров'я людини;
4. орієнтуватися в реаліях економічного та політичного життя сучасного суспільства;
5. проводити зрівняльний аналіз існуючих систем охорони здоров'я;
6. підготувати і провести соціологічне дослідження;

бути поінформованим про:

- напрями соціологічних досліджень в галузі медицини;
- сучасні теорії індустріальної соціології;
- типи існуючих в сучасному світі політичних систем;
- шляхи вирішення проблем гендерної рівності в різних країнах світу.

ОК 9 - «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти формувати у молодих спеціалістів економічне мислення, адекватне до специфіки соціально-економічних перетворень, що дасть змогу з нових світоглядних, концептуальних позицій усвідомити наявні та гіпотетичні суперечності життя й використовувати їх у майбутній практичній діяльності.

Завдання вивчення компоненти допомогти студентам зрозуміти трансформаційні процеси в економіці України, проблеми перехідної економіки, зорієнтуватись у виборі ефективного управлінського рішення, набути первинних навичок раціональної економічної поведінки.

Зміст компоненти

Економічна теорія: предмет, значення, функції, методи пізнання. Економічні потреби і виробництво. Економічна система та її зміст. Сутність відносин власності. Товарне виробництво. Товар. Ринок в економічній системі суспільства. Інфраструктура ринку.. Сутність і функції грошей. Історія розвитку грошей. Підприємництво і підприємство (фірма). Капітал. Витрати виробництва. Прибуток. Рента. Виробництво, розподіл і використання національного доходу. Економічне зростання. Фінансова система. Держава у ринковій економіці. Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.

Навчальні ресурси

1. Баб'як М.М., Пешенкова Л.А., Рібчук А.В. Економічна теорія: навч. посіб. / М.М. Баб'як, Л.А. Пешенкова, А.В. Рібчук. — К., 2005. - 208 с.

2. Бунге М. Сучасний дискурс / За ред. В.Д. Базилевича.- К., 2005.- 696 с.
3. Грошово-кредитна політика в Україні / В.С. Стельмах, А.О. Єпіфанов, Н.І. Гребеник, В.І. Міщенко. — К., 2003. — 424 с.
4. Дахно І.І. Світова економіка: навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2006. — 264 с.
5. Дзюбик С.Д., Ривак О.С. Основи економічної теорії: навч. посіб. — К., 2006. — 482 с.
6. Дідівська Л.І., Головка Л.С. Державне регулювання економіки: навч. посіб. — К., 2006. — 214 с.
7. Дмитренко Л.А. Менеджмент і маркетинг у фармації: навч. посіб. — К.: Медицина, 2010. — 144 с.
8. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. —К., 2006. — 616 с.
9. Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: навч. посіб. — К., 2005. — 212 с.
10. Злупко С.М. Історія економічної теорії: підручник. — К., 2005. - 720 с.
11. Історія економічних учень: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. — К., 2004. — 1300 с.
12. Камінська Т.М. Основи економічної теорії: підручник. — К.: Медицина, 2011. — 256 с.
13. Круш П.В., Тульчинська С.О. Макроекономіка: навч. посіб. — К.: ЦУЛ, 2005. — 400 с.
14. Макроекономіка: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.-К., 2006. - 624 с.
15. Менеджмент і маркетинг у фармації: підручник / За ред. В.П. Громова. — К.: Медицина, 2008. — 752 с.
16. Мочерний С.В. Політекономія: підручник. — К., 2005. — 386 с.
17. Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: навч. посіб. — К., 2005. - 400с.
18. Основи економічної теорії / За ред. А.А. Чухна. — К., 2001. — 608 с.
19. Основи економічної теорії: навч. посіб. / В.О. Рибалкін, М.О. Хмелевський, Т.І. Біленко, А.Г. Прохоренко та ін. — К.: Академія, 2002. — 352 с.
20. Основи підприємницької діяльності: навч. посіб. / С.В. Мочерний, О.А. Устинко, С.І. Чоботар. — К.: Академія, 2005. — 280 с.
21. Панчишин С. Макроекономіка. — К., 2002. — 616 с.
22. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: навч. посіб. / Ю.В. Пасічник. — К., 2002. — 496 с.
23. Політична економія: навч. посіб. / За ред. В. Рибалкіна. — К., 2004. — 672 с.
24. Предборський В.А. Економічна теорія: навч. посіб. — К., 2003. - 492 с.

25. Тарасович В.М. Економічна теорія: підручник. — К., 2006. — 784 с.
26. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. — К.: Каравела, 2003. — 432 с.
27. Чепіного В.Г. Основи економічної теорії: навч. посіб. — К., 2003. — 456 с.
28. Шегда А.В. Менеджмент: підручник. — К.: Знання, 2004. — 687 с.
29. Варналій З.С. Мале підприємництво: Основи теорії і практики. — К., 2005. — 304 с.
30. Макроекономіка у запитаннях та відповідях / О.С. Кривцов, В.М. Бережний, В.М. Онегіна. —Х., 2003. — 192 с.
31. Навчальний економічний словник-довідник (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економічний аналіз, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, інвестиції, біржова діяльність, планування): Терміни. Поняття. Персоналії / За ред. Г.І. Башняніна. — Львів: Магнолія, 2007. — 688 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- основний зміст усіх розділів економічної теорії;
- доцільність і можливість застосування отриманих знань у господарській діяльності;
- суть основних економічних явищ і процесів;
- особливості розвитку ринкової економіки в Україні;
- економічні механізми, які визначають суб'єктів господарювання і суб'єктів освіти і медицини;
- основи організації фінансово-господарської діяльності закладів охорони здоров'я;
- мати уявлення про фактори, які впливають на розвиток економічних процесів у медицині;
- зміст основних категорій, законів і процесів ринкової економіки;
- суть циклічного розвитку економіки, економічної кризи та шляхів її подолання;
- ключові питання трансформаційних процесів з погляду нових світоглядних, концептуальних і теоретичних підходів економічного життя і науки;
- особливості сучасного стану вітчизняної економіки, реформування відносин власності в галузі охорони здоров'я;
- зміст основних пропорцій, процесів і ситуацій на мікрорівні, розбиратися в чинниках макроекономічної рівноваги і макродинаміці, представляти механізм та причини інфляції та безробіття;

вміти:

- самостійно аналізувати, розуміти і знаходити напрямки вирішення складних

- економічних проблем у галузі охорони здоров'я;
- оцінювати результати господарчої діяльності підприємств медичного комплексу;
 - робити обґрунтовані висновки із проведеного аналізу;
 - використовувати методи економічної науки в своїй професійній та організаційно-соціальній діяльності, виявляти проблеми економічного характеру, пропонувати методи їх вирішення і оцінювати очікуваний результат;
 - орієнтуватися в питаннях функціонування економіки;
 - орієнтуватись в проблемах розвитку підприємництва, ринкових відносин, фінансово-кредитної та банківської системи господарства;
 - приймати практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань під час виконання своїх професійних обов'язків;
 - представляти закономірності економічної поведінки ринкових суб'єктів (продавців і покупців, фірм-виробників і споживачів у галузі охорони здоров'я тощо).
 - володіти категоріальним апаратом мікро- і макроекономіки на рівні розуміння і вільного відтворення;
 - володіти методикою проведення економічного аналізу;
 - володіти методами моделювання економічних процесів і явищ у медицині;
 - основами комп'ютерного моделювання для відображення різних медичних взаємозв'язків і результатів;
 - володіти особливостями аналізу різних ланок розвитку галузі охорони здоров'я.

ОК 10 – «БОТАНІКА»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Метою ботаніки як навчальної дисципліни згідно з освітньо-кваліфікаційною характеристикою є набуття студентами соціально-особистісних та загальнонаукових компетенцій: екологічна грамотність; базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для засвоєння професійних дисциплін; здатність використовувати знання й уміння в галузі біології для освоєння фундаментальних розділів фармацевтичної науки та практики.

Завдання вивчення компоненти одержати знання основних положень фітоцитології, оволодіння методами та прийомами цитологічного аналізу використовується фармацевтом при проведенні мікроскопічного аналізу рослин, лікарської рослинної сировини та препаратів рослинного походження. Для ідентифікації рослинної сировини необхідні знання особливостей будови рослинних органів, тканин, які їх формують, навички з

гістології та гістохімії, а також морфологічні особливості рослин, які лежать в основі макроскопічного аналізу.

Зміст компоненти

Вступ. Рослинна клітина. Рослинні тканини. Вегетативні органи рослин. Генеративні органи рослин. Систематика рослин. Вищі рослини. Екологія та географія рослин.

Навчальні ресурс

Основна

1. Ходаківська В.П., Бобкова І.А., Варлахова Л.В. Ботаніка: навчально-методичний посібник. – К.: Медицина, 2018.

Додаткова

1. Решетняк Т.А., Бобкова І.А., Варлахова Л.В. Ботаніка. — К.: Здоров'я, 2006.
2. Ткаченко Н.М., Сербін А.Г. Ботаніка. Харків: Основа, 1997.
3. Мотузний В.О. Біологія (розділ “Ботаніка”). — К.: Вища шк., 2001.

Результати навчання

Після вивчення дисципліни **студенти повинні знати:**

- визначення ботаніки як науки;
- роль рослин у природі та житті людини;
- основні положення клітинної теорії, будову рослинних клітин, їх функції;
- тканини, їх функції;
- морфологічну будову вегетативних і генеративних органів рослин;
- систематику рослин;
- елементи екології рослин;
- елементи географії рослин.

Студенти повинні вміти:

- працювати з мікроскопом;
- готувати рослинний матеріал до мікроскопічного аналізу;
- готувати тимчасові мікропрепарати;
- проводити гістохімічні реакції;
- мікроскопувати постійні й тимчасові мікропрепарати, описувати їх і замальовувати;
- розпізнавати рослинні тканини;
- ідентифікувати за морфологічними зовнішніми ознаками рослини у гербарних зразках;
- розпізнавати належність рослини до відповідної родини за сукупністю діагностичних ознак, за описом, малюнками, гербарними, живими або сухими

зразками.

ОК 11 - «НЕОРГАНІЧНА ХІМІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета вивчення теоретичних основ загальної хімії та хімії елементів.

Завдання поглиблене вивчення властивостей елементів, сполуки яких використовуються в медичній та фармацевтичній практиці.

Зміст компоненти

Загальна хімія. Основні поняття та закони хімії. Класи та номенклатура неорганічних сполук. Будова атома та його електронних оболонок. Періодичний закон Д.І. Менделєєва та його тлумачення на основі електронної будови атомів. Хімічний зв'язок та будова молекул. Швидкість хімічних реакцій та хімічна рівновага. Вода. Розчини. Властивості розчинів електролітів. Окисно-відновні реакції. Комплексні сполуки.

Неорганічна хімія. Елементи VII А групи. Елементи VI А групи. Елементи V А групи. Елементи-неметали IV А та III А груп. Елементи I А та II А груп. Елементи-метали IV А та III А груп. Елементи VI В та VII В груп. Елементи VIII В, I В та II В груп

Навчальні ресурси

Основна

1. Неорганічна хімія: Навчально-методичний посібник для мед ВНЗ I—III р. а. Схвалено МОЗ / Ковальчук І.С., Гончарук С.В., Гирина Н.П. та ін. — К.: Медицина, 2017. — 80 с.
2. Левітін Є.Я., Бризицька А.М., Ключова Р.Г. Загальна та неорганічна хімія: підручник для студентів вищих навч. закл. — Харків.: Видавничий центр НФаУ, 2017. — 512 с.

Додаткова

1. Левітін Є.Я. Загальна та неорганічна хімія. — Х.: Вид-во НФаУ, 2000. — 464 с.
2. Практикум з загальної та неорганічної хімії: навч. посіб. / Під ред. Є.Я. Левітін, Р.І. Ключова, А.М. Бризицька. — Х.: Вид-во НФаУ, 2001. — 120 с.
3. Романова Н.В. Загальна та неорганічна хімія. — К. — Ірпінь, 1998.
4. Корнілов М.Ю., Білодід О.І., Голуб О.А. Термінологічний посібник з хімії. — К.: ІЗМН, 1996.
5. Сухан В.В., Табенська Т.В., Капустян А.Й., Горлач В.Ф. Хімія. — К.: Либідь, 1993.
6. Медична хімія: підручник / В.П. Музиченко, Д.Д. Луцевич, Л.П. Яворська; за ред. Б.С. Зіменковського. — К.: Медицина, 2010. — 496 с.
7. Медицинская химия: учебник / Под. ред. В.А. Калибачук. — К.: Медицина, 2008. —

400 с.

8. Хомченко І.Г. Загальна хімія. — К.: Вища шк., 1992.
9. Хомченко І.Г. Збірник задач з хімії. — К.: Вища шк., 1992.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- основні хімічні поняття й закони хімії, номенклатуру та класифікацію неорганічних сполук;
- структуру періодичної системи, періодичний закон Д.І. Менделєєва, електронну будову атома; типи хімічних зв'язків, типи хімічних реакцій;
- хімічні реакції в розчинах електролітів;
- властивості хімічних елементів та їх сполук, біологічну роль та застосування їх у фармації.

вміти:

- виконувати правила техніки безпеки під час роботи в лабораторії;
- користуватися хімічним посудом, хімічними реактивами;
- згідно з електронною формулою та положенням в періодичній системі давати характеристику елементу;
- класифікувати та називати речовини;
- виконувати хімічний експеримент для підтвердження фізичних та хімічних властивостей сполук, пояснювати результати дослідів;
- складати рівняння реакцій іонного обміну, гідролізу солей, комплексоутворення, окисно-відновних реакцій;
- правильно користуватися хімічною термінологією та номенклатурою;
- грамотно оформляти результати лабораторних робіт;
- робити розрахунки за формулами та рівняннями хімічних реакцій;
- користуватися довідковою літературою.

ОК 12 - «АНАТОМІЯ З ОСНОВАМИ ФІЗІОЛОГІЇ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти:

-підготовка фахівців, які володіють значним обсягом теоретичних та практичних знань щодо будови і функціональних особливостей організму на різних рівнях: фізіологічному,

клітинному, молекулярному;

-формування системних знань закономірності функціонування клітин, тканин, органів, систем органів;

- одержання відомостей про будову та життєдіяльність організму, механізми регуляції життєво важливих процесів;

-ознайомлення із сучасними методами оцінювання функціонального стану організму;

-формування навичок наукового аналізу та узагальнення явищ і фактів, що спостерігаються.

Завдання вивчення компоненти є вивчати будову тканин, органів та систем людини одночасно і у тісному зв'язку з їх фізіологічною діяльністю, тобто на різних рівнях життєдіяльності організму.

Зміст компоненти

Клітина. Тканини. Кісткова система. З'єднання кісток. М'язова система. Нервова система. Ендокринна система. Аналізатори. Органи чуття. Кров. Лімфа. Серцево-судинна система. Дихальна система. Дихання. Травна система. Обмін речовин та енергій в організмі людини. Вітаміни. Сечова система. Репродуктивна система.

Навчальні ресурси

Основна

1. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією: підручник. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016.
2. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015.

Додаткова

1. Старушенко Л.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. — К.: Здоров'я, 2003. — 336 с.
2. Фізіологія з основами анатомії людини / За ред. Л.М. Малоштан. — Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2003. — 432 с.
3. Боднар Я.Я., Файфура В.В. Патологічна анатомія і патологічна фізіологія людини. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.
4. Навч.альний атлас з анатомії та фізіології. Людина: пер. з англ. — Львів, 2000. — 240 с.
5. Сакевич В.І. та ін. Посібник для практичних занять з анатомії та фізіології з основами патології. — К.: Здоров'я, 2003. — 532 с.
6. Функціональна анатомія: Підручник / Я.І. Федонюк. — Тернопіль: Навч. книга — Богдан, 2007. — 552 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- завдання і значення анатомії і фізіології;
- будову органів і тканин, їх функцій, основних змін, що відбуваються в організмі під впливом внутрішнього й зовнішнього середовища;
- фізіологічні процеси, що відбуваються в клітинах, тканинах, органах, організмі в цілому;
- функціональну діяльність органів і систем органів;
- механізми регуляції, процесів і функцій;
- функціональний взаємозв'язок органів і систем органів.

вміти:

- працювати з мікроскопом;
- користуватися анатомічними атласами, моделями, муляжами, мікропрепаратами;
- вирішувати практичні завдання з анатомії та фізіології системи організму;
- визначати проекцію органів на скелеті;
- вимірювати силу м'язів за допомогою динамометра;
- проводити спірометрію та визначати частоту дихання;
- визначати групу крові людини за планшетами;
- вимірювати артеріальний тиск крові, визначати пульс;
- досліджувати колінний рефлекс.

ОК 13 – «ГІГІЄНА З ОСНОВАМИ ЕКОЛОГІЇ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета вивчення гігієни з основами екології є оволодіння знаннями з загальної гігієни, з гігієни праці в аптечних установах. Особливої уваги потребує вивчення таких питань, як особиста гігієна фармацевта, профілактика негативного впливу виробничих шкідливих чинників на здоров'я працівників аптек, методи і форми санітарно-освітньої роботи.

Завдання Набуті в процесі вивчення цього предмета знання й уміння дадуть студентам змогу вирішувати конкретні практичні завдання і підготуватися до оволодіння фармацевтичними дисциплінами.

У процесі вивчення гігієни з основами екології *студенти повинні оволодіти:*

а) соціально-особистісними компетенціями:

- розуміння та сприйняття етичних норм поведінки щодо інших людей та природи (принципи біоетики);

- екологічна грамотність;
 - розуміння необхідності та дотримання норм здорового способу життя;
- б) професійними компетенціями:
- здатність використовувати знання нормативних та законодавчих актів у практичній діяльності;
 - здатність проводити інформативну роботу серед населення щодо профілактики захворювань та покращання здоров'я.

Зміст компоненти

Гігієна повітря. Гігієна ґрунту. Гігієна води. Гігієна харчування. Особиста гігієна. Гігієна праці в аптечних установах. Санітарна освіта.

Навчальні ресурси

Основна

1. Гігієна з основами екології: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I—III р.а. Схвалено МОЗ / Довженко Л.В., Лінькова І.К. — К., 2017. — 49 с.
2. Основи екології та профілактична медицина: Підручник для мед. ВНЗ I—III р.а. Затверджено МОЗ / Д.О. Ластков, І.В. Сергета, О.В. Швидкий, А.Ю. Сергієнко та ін. — К., 2017. — 472 с.
3. Діючі накази та інструкції МОЗ України

Додаткова

1. Дикий І.Л., Літаров В.Є., Сілаєва Л.Ф. Основи загальної та фармацевтичної гігієни: навч. посіб. — Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2003.
2. Литвинова Г.О. Гігієна з основами екології. — К.: Здоров'я, 2001.
3. Литвинова Г.О. Техніка санітарно-гігієнічних досліджень. — К.: Вища шк., 1995.
4. Мізюк М.І. Гігієна: посіб. для практ. занять. — К.: Здоров'я, 2002.
5. Нікберг І.І., Сергета І.В., Цимбалюк Л.І. Гігієна з основами екології. — К.: Здоров'я, 2001.
6. Гігієна праці / За ред. А.М. Шевченка. — К.: Вища шк., 1993.
7. Заверуха Н.М., Серебряков В.В., Скиба Ю.А. Основи екології: навч. посіб. — К.: Каравела, 2006.
8. Загальна гігієна. Пропедевтика гігієни / Є.Г. Гончарук, Ю.І. Кундієв, В.Г. Бардов та ін. — К.: Вища шк., 1995.
9. Загальна гігієна: посіб. для практ. занять. — Львів: Світ, 1992.
10. Литвинова Г.О., Ванханен В.Д. Гігієна. — К.: Здоров'я, 1994.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- предмет і завдання гігієни;
- історію розвитку гігієни;
- значення гігієни в практичній роботі фармацевта;
- правила роботи в гігієнічній лабораторії;
- методи гігієнічних досліджень;
- хімічні та фізичні властивості повітря. Охорону атмосферного повітря;
- гігієну ґрунту;
- гігієнічні вимоги до питної води і води для ін'єкцій;
- принципи раціонального харчування;
- вимоги до особистої гігієни персоналу аптек;
- гігієну праці в аптечних установах;
- виробничі шкідливі та небезпечні чинники в роботі фармацевта;
- вимоги до мікроклімату виробничих приміщень аптек та аптечних складів;
- значення, методи і форми санітарної освіти.

Студенти повинні вміти:

- визначати температуру, вологість, швидкість руху повітря;
- відбирати проби води, консервувати їх; оформлювати документацію;
- досліджувати фізичні властивості води;
- проводити дезінфекцію в аптечних установах;
- розраховувати потрібну кількість бактерицидних ламп для знезараження повітря в асептичному блоці;
- визначати й оцінювати санітарно-гігієнічні особливості мікроклімату виробничих приміщень;
- дотримувати правил особистої гігієни фармацевта;
- організовувати й проводити роботу із санітарної освіти.

ОК 14 - «ОРГАНІЧНА ХІМІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета надати майбутньому фахівцю чітке уявлення про взаємозв'язок між будовою, синтезом і аналізом лікарських речовин, закономірність їх функціонування.

Завдання формування загальнонаукової компетенції – базових знань в обсязі,

необхідному для засвоєння загально-професійних дисциплін.

Зміст компоненти

Основи будови органічних сполук. Найважливіші класи органічних сполук. Вуглеводні. Насичені вуглеводні. Ненасичені вуглеводні. Ароматичні вуглеводні.

Похідні вуглеводнів. Галогенопохідні вуглеводнів. Гідроксильні похідні вуглеводнів. Карбоксильні похідні: альдегіди та кетони

Карбонові кислоти та їх функціональні похідні. Карбонові кислоти. Функціональні похідні карбонових кислот. Аміни. Діазо-, азосполуки. Азобарвники. Гетерофункціональні карбонові кислоти.

Гетероциклічні сполуки. Вуглеводи. Ізопреноїди. П'ятичленні гетероциклічні сполуки з одним і двома гетероатомами. Шестичленні гетероциклічні сполуки з одним і двома гетероатомами. Конденсовані системи гетероциклів. Алкалоїди. Вуглеводи. Моносахариди. Дисахариди. Полісахариди. Ізопреноїди

Навчальні ресурси

Основна

1. Органічна хімія: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I—III р.а. Схвалено МОЗ / Зубрицька Л.О., Бойчук І.Д., Тодосійчук Н.А. — К.: Медицина, 2018. — 80 с.

Додаткова

1. Бобрівник Л.Д., Руденко В.М., Лезенко Г.О. Органічна хімія. — К., 2002.
2. Медична хімія: підручник / В.П. Музиченко, Д.Д. Луцевач, Я.П. Яворська; За ред. Б.С. Зіменковського. — К.: Медицина, 2010. — 496 с.
3. Медицинская химия: учебник / Под ред. В.А. Калибачук. — К.: Медицина, 2008. — 400 с.
4. Органічна хімія / В.П. Черних, І.С. Гриценко, Н.М. Єлисеєва; — Х.: Вид-во НФаУ; Оригінал, 2004.
5. Сборник тестов по органической химии: учеб. пособие / Под ред. В.П. Черных. — Х.: Изд-во НФаУ; Оригінал, 2005. — 376 с.
6. Черних В.П., Зіменковський Б.С, Гриценко І.С. Органічна хімія: підручник / Під ред. В.П. Черниха. — 2-е вид., випр. і доп. — Х.: Вид-во НФаУ; Оригінал, 2007. — 776 с.
7. Черних В.П., Зіменковський Б.С, Гриценко І.С. Органічна хімія: підручник. — У 3 кн. — Х.: Вид-во “Основа” при Харк. ун-ті, 1997.
8. Черных В.П. Лекции по органической химии: учеб. пособие. — Х.: Изд-во НФаУ; Золотые страницы, 2005. — 480 с

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- визначення і загальну формулу основних класів органічних сполук;
- ізомерію та номенклатуру речовин;
- будову та властивості основних функціональних груп;
- фізичні та хімічні властивості органічних сполук;
- застосування окремих представників органічних речовин у медицині та фармації.

вміти:

- класифікувати органічні сполуки за будовою карбонового скелету і природою функціональних груп;
- писати формули органічних сполук за їх назвою;
- визначати типи хімічного зв'язку в органічних молекулах;
- визначати тип ізомерії органічних сполук, писати формули ізомерів і називати їх за номенклатурою ІЮПАК;
- визначати вплив електронодонорних та електроноакцепторних замісників на проходження реакцій (SE) в ароматичному ядрі й орієнтацію замісників;
- характеризувати будову органічних сполук;
- знаходити взаємозв'язок між будовою і властивостями;
- пояснювати хімічні процеси і відображати їх рівняннями хімічних реакцій;
- розв'язувати ситуаційні завдання на знаходження молекулярної формули органічних сполук;
- розв'язувати експериментальні задачі;
- ідентифікувати органічні сполуки;
- виконувати якісні фармакопейні реакції на функціональні групи;
- використовувати теоретичні знання при виконанні експериментальних завдань;
- знаходити і розуміти генетичний зв'язок між різними класами органічних речовин;
- використовувати одержані знання при вивченні спеціальних дисциплін та в професійній діяльності;
- дотримуватися правил охорони праці та навколишнього середовища

ОК 15 - «ОСНОВИ МІКРОБІОЛОГІЇ»**Тип компоненти**

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти: мати чітке уявлення про світ, екологію та мікроекологію мікроорганізмів, роль патогенних мікроорганізмів у розвитку інфекційного процесу та імунні відповіді макроорганізму, значення антибіотиків і біологічних

бактерійних препаратів, характеристику патогенних коків, збудників кишкових інфекцій. Мати чітке уявлення про збудників інфекційних захворювань людини і рослин; умови мікробного псування лікарської сировини і контамінації лікарських засобів в процесі виготовлення і зберігання; правила асептики, антисептики, дезінфекції, стерилізації при екстемпоральному і промислового виготовленні фармацевтичних препаратів; технологію отримання антимікробних та імунобіологічних препаратів лікувально-профілактичного і діагностичного призначення, що має важливе значення для майбутніх фармацевтичних працівників.

Завданням вивчення компоненти є одержання знань про:

- соціально-особистісні компетенції:
 - здатністю до системного мислення;
 - розумінням необхідності та дотримання норм здорового способу життя;
- професійні компетенції:
 - здатністю використовувати знання нормативних та законодавчих актів у практичній діяльності;
 - здатністю проводити інформативну роботу серед населення щодо профілактики захворювань та покращання здоров'я.

Зміст компоненти

Морфологія мікроорганізмів. Фізіологія мікроорганізмів. Поширення мікроорганізмів у природі. Вплив чинників навколишнього середовища на мікроорганізми. Вчення про інфекцію. Вчення про імунітет. Алергія. Специфічна імунопрофілактика та імунотерапія інфекційних хвороб.

Хіміотерапевтичні препарати. Антибіотики. Збудники кишкових інфекцій. Патогенні коки. Мікобактерії туберкульозу. Вірус імунодефіциту людини (ВІЛ).

Навчальні ресурси

Основна

1. Люта В.А., Кононов О.В Мікробіологія з технікою мікробіологічних досліджень, вірусологія та імунологія: Підручник для мед. ВНЗ I—III р.а. Затверджено МОЗ.- К.: Медицина, 2017. - 576 с.
2. Основи мікробіології: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I—III р.а. Схвалено МОЗ / Довженко Л.В., Зінченко В.А. — К.: Медицина, 2017. — 49 с.
3. Практикум з мікробіології: Навч. посіб. мед. ВНЗ I—III р.а. — 3-тє вид., випр. Затверджено МОЗ / Люта В.А., Кононов О.В. — К.: Медицина, 2018. — 184 с.
4. Накази та інструкції МОЗ України.

Додаткова

1. Люта В.А., Заговора Г.І. Основи мікробіології, вірусології та імунології. — К.: Здоров'я, 2001. — 280 с.
2. Люта В.А., Кононов О.В. Мікробіологія з технікою мікробіологічних досліджень та основами імунології: У 2 кн. — К.: Здоров'я, 2006. — 512 с.
3. Мікробіологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / І.Л. Дикий, І.Ю. Холупяк, Н.Ю. Шевельова, М.Ю. Стегній, Н.І. Філімонова; за ред. І.Л. Дикого. — Х.: Вид-во НФаУ; Оригінал, 2006. — 432 с.
4. Дикий І.Л., Холупяк І.Ю., Шевелёва Н.Е., Стегний М.Ю. Микробиология: учебник. — К.: Професионал, 2004. — 624 с.
5. Микробиология: Руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособ. для студ. фармацевтических ВУЗов и фармацевтических факультетов медицинских ВУЗов / Под ред. И.Л. Дикого. — К.: Професионал, 2004. — 594 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- предмет і завдання мікробіології;
- історію розвитку мікробіології;
- значення мікробіології в практичній роботі фармацевта;
- правила роботи в бактеріологічній лабораторії;
- основні принципи класифікації мікроорганізмів;
- морфологію, хімічний склад, фізіологію мікроорганізмів.;
- поширення мікроорганізмів у природі;
- вплив чинників навколишнього середовища на мікроорганізми;
- санітарно-показові бактерії;
- фітопатогенні мікроорганізми;
- бактеріологічний контроль режиму аптек та мікробіологічної чистоти лікарських засобів;
- вчення про інфекцію та імунітет, специфічну імунопрофілактику та імунотерапію інфекційних хвороб;
- вчення про алергію;
- антибіотики, їх класифікацію, побічну дію, резистентність мікроорганізмів до них;
- характеристику патогенних коків, збудників кишкових інфекцій, мікобактерій туберкульозу, збудника ВІЛ-інфекції/СНІДу.

вміти:

- користуватися мікроскопом;
- диференціювати мікроорганізми за морфологічними ознаками;
- проводити посів досліджуваного матеріалу на поживні середовища;
- проводити посів зубного нальоту, відбитка пальця, волосся, лікарських форм на штучні поживні середовища;
- проводити посів лікарських форм на штучні поживні середовища;
- проводити дезінфекцію рук і робочого місця;
- визначати чутливість мікроорганізмів до антибіотиків методом дифузії в агар;
- визначати ріст кишкової палички на диференційно-діагностичних середовищах;
- визначати ріст золотистого стафілокока на диференційно-діагностичних середовищах;
- застосовувати бактерійні препарати з профілактичною та лікувальною метою;
- дотримуватись санітарного режиму (умов асептики).

ОК 16 – «Безпека життєдіяльності»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета вивчення дисципліни полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику.

Засвоївши дисципліну «Безпека життєдіяльності» майбутні бакалаври (молодші спеціалісти) повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу ОГ в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій.

В результаті вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності» бакалаври (молодші спеціалісти) у відповідних напрямках підготовки повинні мати такі головні загальнокультурні та професійні компетенції.

Загальнокультурні компетенції охоплюють:

- культуру безпеки і ризик-орієнтоване мислення, при якому питання безпеки, захисту й збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети в житті й діяльності;
- знання сучасних проблем і головних завдань безпеки життєдіяльності та вміння визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання;
- вміння оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;
- здатність приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень.

Професійні компетенції за видом діяльності охоплюють:

виробничо-технологічна діяльність:

- здатність орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення техногенної безпеки, обґрунтовано вибирати відомі пристрої, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек;
- вміння оцінити сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;
- вміння обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт на об'єкті з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;

організаційно-управлінська діяльність:

- здатність орієнтуватися в основних нормативно-правових актах в області забезпечення безпеки;
- знання організаційно-правових заходів забезпечення безпечної життєдіяльності та вміння обґрунтувати та забезпечити виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки;
- вміння забезпечити координацію зусиль виробничого колективу в попередженні виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків;

проектно-конструкторська діяльність:

- вміння ідентифікувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ і віднайти шляхи відвернення їхньої уражальної дії використовуючи імовірнісні структурно-логічні моделі;
- вміння оцінити безпеку технологічних процесів і обладнання та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;
- вміння обґрунтувати нормативно-організаційні заходи забезпечення безпечної експлуатації технологічного обладнання та попередження виникнення надзвичайних ситуацій;

педагогічно-консультативна діяльність:

- обґрунтування та методичне забезпечення проведення навчання серед працівників та населення з питань безпеки життєдіяльності та дій за надзвичайних ситуацій;
- вміння надати допомогу та консультації працівникам та населенню з практичних питань безпеки життєдіяльності та захисту у надзвичайних ситуаціях;

контрольно-консультативна діяльність:

- оцінювати стан готовності підрозділу до роботи в умовах загрози і виникнення НС за встановленими критеріями і показниками та надавати консультації працівникам організації (підрозділу) щодо підвищення його рівня;
- здатність аналізувати механізми впливу небезпек на людину, визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії уражальних факторів;

Зміст компоненти

Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Природні загрози, характер їхніх проявів та дій на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС. Застосування ризик – орієнтованого підходу для підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС. Управління силами та засобами ОГ під час НС.

Навчальні ресурси

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. ДСТУ 2272-2006 „Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять”.

2. Конституція України. Основний закон. – К., 1996.
3. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). - Київ: Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. - 125 с.
4. Про адміністративні порушення: Закон України. – К., 1993.
5. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 27.
6. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. – К., 1998.
7. Про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1992.
8. Про охорону праці: Закон України. – К., 1992.
9. Про пожежну безпеку: Закон України. – К., 1993.
10. Про цивільну оборону України: Закон України від 3 лютого 1993 р. – К., 1993.
11. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. – К., 1998.
12. Про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1992.
13. Про пожежну безпеку: Закон України. – К., 1993.

Основна

1. Безпека життєдіяльності Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I-IV рівнів акредитації/ за ред. Беликов А.С., Капленко Г.Г., Мацяко В.В., Пушнин Л.П., Стаценко Ю.Ф. Дніпро : ФОП Середняк Т.К. /2015 - 636 с.
2. Цивільний захист підручник /О. І. Запорожець, В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов та ін./ Вид-во: К. : «Центр учбової літератури», 2016 – 264 с.

Додаткова

1. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки): Навч. посібник/ В.В. Бегун, І.М. Науменко - К.: , 2004. – 328с.
2. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред.. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 348 с.
3. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I-IV рівнів акредитації/ за ред. /Є. П. Желібо, і В.М. Пічі. – Львів: Піча Ю.В., К.: "Каравела", Львів: "Новий Світ., 2002. – 328 с.
4. Касьянов М.А., Ревенко Ю.П., Медяник В.О., Арнаут І.М., Друзь О.М., Тищенко Ю.А. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006. – 284 с.

5. Концепція освіти з напрямку "Безпека життя і діяльності людини" / В.О. Кузнецов, В.В. Мухін, О.Ю. Буров та ін. // Інформаційний вісник. Вища освіта. – К.: Вид-во наук.-метод. центру вищої освіти МОНУ, 2001. – № 6. – С. 6–17.
6. Ліпкан В.А. Безпекознавство: Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 208 с.
7. Михайлюк В.О. Цивільний захист: Навч.посібник. Миколаїв: НУК, 2005. – ч.1. Соціальна, техногенна і природна безпека. – 136 с.
8. Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільна безпека: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008, - 158 с.
9. Мохняк С.М., Дацько О.С., Козій О.І., Романів А.С., Петрук М.П., Скіра В.В., Васійчук В.О., Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавництво НУ "Львівська політехніка", 2009.- 264 с.
10. Осипенко С.І., Іванов А.В. "Організація функціонального навчання у сфері цивільного захисту". Навчальний посібник. – К., 2008. – 286с.
11. Скобло Ю.С., Соколовська Т.Б., Мазоренко Д.І., Тіщенко Л.М., Троянов М.М. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. – Київ: Кондор, 2003. – 424с.
12. Черняков О.Г., Кочін І.В., Сидоренко П.І., Букін В.Є, Костенецький М.І. Медицина катастроф. Навч. посібник. К.: "Здоров'я". 2001, - 348 с.
13. Яким Р.С. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. – Львів: Видавництво "Бескид Біт", 2005. – 304 с.
14. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавничий центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2005.- 301 с.
15. Бегун В.В., Бегун С.В., Широков С.В. Казачков І.В., Литвинов В.В., Письменный Е.Н. Культура безпеки на ядерних об'єктах України. Учебн. пособие. – К. НТУУ КПИ, 2009, -363с.
16. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. / О.С. Баб'як, О.М. Сітенко, І.В. Ківва та ін. – Х.: Ранок, 2000. – 304 с.
17. Заплатинський В. М. Полімовний тлумачний словник з безпеки. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 120 с. ISBN 978-911-01-0002-1
18. Іванова І.В., Заплатинський В.М., Гвозд'їй С.П. "Безпека життєдіяльності" навчально-контролюючі тести. – Київ: "Саміт-книга", 2005. – 148 с.
19. Импульсная техника пожаротушения и многоплановой защиты. Изд.3-е, с изм. и доп./ Сост. В.Д.Захматов, А.С. Кожемякин. – Черкассы: ЧГТУ, 2002. – 31 с.
20. Кулалаєва Н.В., Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д., Ручні та пересувні засоби пожежогасіння: основні типи, будова та безпечне використання. Навчальний посібник.

Київ, 2011. – 189 с.

21. Кулешов Н.І., Уваров Ю.В., Олейник Є.Л., Пустомельник В.П., Єгурнов Ф.І. Пожежна безпека будівель та споруд. – Харків, 2004. – 271 с.
22. Літвак С. М., Михайлюк В. О. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник. Миколаїв. - ТОВ “Компанія ВІД”. – 2001. – 230 с.
23. Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України. – К., 1998. – 544 с.
24. Основи соціоекології: Навч. посіб. / Г.О. Бачинський, Н.В. Бернада, В.Д. Бондаренко та ін.; За ред. Г. О. Бачинського. – К.: Вища шк., 1995. – 238 с.
25. Павленко А. Р. Компьютер и здоровье. Решение проблемы. 3-е изд., перераб. и доп. – К.: "Основа", 1998. – 152 с.
26. Пістун І. П. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. – Суми: Університет. книга, 1999. – 301 с.
27. Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом МНС України 19.10.2004 року № 126
28. Халмурадов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 138 с.
29. Ярошевська В.М., Ярошевський М.М., Москальов І.В. Безпека життєдіяльності. – К.: НМЦ, 1997. – 292 с.

Internet-джерела

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua> .
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.
5. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи <http://www.mns.gov.ua/>.
6. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
7. Постійне представництво України при ООН <http://www.uamission.org/>.
8. Північноатлантичний альянс (НАТО) <http://www.nato.int/>.
9. Офіційний сайт Американського вулканологічного товариства <http://vulcan.wr.usgs.gov/> (англійською мовою).
10. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm>.
11. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).

12. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
13. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
14. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».

ОК 17 – «АНАЛІТИЧНА ХІМІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета володіння методами ідентифікації; випробування речовин на чистоту; кількісного визначення досліджуваних речовин.

Завдання здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички в галузі аналітичної хімії для дослідження фармацевтичних об'єктів.

Зміст компоненти

Якісний аналіз. Методи якісного аналізу. Аналіз катіонів. Катіони I—III аналітичних груп. Катіони IV—VI аналітичних групи. Аналіз аніонів. Аніони I аналітичної групи. Аніони II—III аналітичних груп. Якісний аналіз суміші невідомого складу.

Кількісний аналіз. Методи кількісного аналізу. Титриметричний метод аналізу. Метод кислотно-основного титрування. Ацидиметрія. Алкаліметрія.

Методи окисно-відновного титрування. Перманганатометрія. Йодометрія. Методи осадження і комплексонометрії. Метод Мора. Метод Фольгарда. Метод комплексонометрії. Фізико-хімічні (інструментальні) методи аналізу.

Рефрактометрія. Фотометрія. Кількісний аналіз досліджуваної речовини

Навчальні ресурси

Основна

1. Аналітична хімія: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I—III р.а. Схвалено МОЗ / Бойчук І.Д., Шляніна А.В., Гирина Н.П., Туманова І.В. — К.: Медицина, 2017. — 88 с.
2. Державна фармакопея України. — 2-е видання (ДФУ 2.0). — Х., 2016.

Додаткова

1. Болотов В.В., Свечніков О.М., Колісник С.В. та ін. Аналітична хімія. — Харків: Видавництво НФаУ Оригінал", 2004. — 479 с.
2. Державна фармакопея України. — 1-е вид. — Х.: РІРЕГ, 2001. — 556 с.

3. Державна фармакопея України. — 1-е вид., допов. — Х.: РІРЕГ, 2004.
4. Коломієць І.В. Фізико-хімічні методи аналізу. — Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2003.
5. Луцевич Д.Д., Мороз А.С., Грибальська О.В. Аналітична хімія: підручник. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: Медицина, 2009. — 416 с.
6. Медична хімія: підручник / В.П. Музиченко, Д.Д. Луцевич, Л.Я. Яворська; за ред. Б.С. Зіменковського. — К.: Медицина, 2010. — 496 с.
7. Медицинская химия: учебник / Под. ред. В.А. Калибабчук. — К.: Медицина, 2008. — 400 с.
8. Шляніна А.В. Практикум з аналітичної хімії — К.: Медицина, 2010. — 141 с.
9. Гайдукевич О.М., Болотов В.В. Аналітична хімія: навч. посіб. — Х.: Основа, Вид-во НФаУ, 2000.
10. Фармацевтична хімія / П.О. Безуглий та ін. — Х.: Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2002 — 448с.
11. Шевченко І.Л. Техніка лабораторних робіт. — Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2003. — 108 с.
12. Юзик Г.Ю. Техніка лабораторних робіт. — К.: Медицина, 2007. — 141 с.

Ресурси навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- мету вивчення дисципліни “Аналітична хімія”;
- основні аналітичні операції, види хімічного посуду і техніку його використання;
- методи якісного аналізу;
- аналітичну класифікацію катіонів та аніонів;
- якісні реакції, що використовуються у фармацевтичному аналізі;
- методику визначення вмісту домішок у лікарських препаратах;
- хід якісного аналізу невідомої речовини;
- методи кількісного аналізу;
- ОСНОВНІ поняття титриметричного методу аналізу;
- класифікацію та характеристику титриметричних методів;
- техніку приготування первинних і вторинних стандартних розчинів;
- сутність і застосування фізико-хімічних методів аналізу (рефрактометричного, поляриметричного, фотометричного, потенціометричного, йонообмінної та тонкошарової хроматографії).

вміти:

- дотримуватись правил безпечної роботи в хімічній лабораторії;
- підбирати лабораторний посуд та обладнання за призначенням;
- визначати катіони й аніони досліджуваних речовин;
- проводити ідентифікацію досліджуваних речовин хімічними та фізико-хімічними методами;
- зважувати на терезах різних типів;
- відмірювати рідини за допомогою вимірювального посуду;
- готувати первинні і вторинні стандартні розчини;
- проводити стандартизацію титрантів;
- проводити кількісний аналіз хімічними та інструментальними методами;
- виконувати розрахунки за результатами аналізу;
- аналізувати одержані результати.

ОК 18 - «ЛАТИНСЬКА МОВА»

Тип компоненти	Обов'язкова
Мова викладання	Українська

Мета ікладання компоненти є підготовка майбутніх фахівців до розуміння сучасної медичної і фармацевтичної термінології, орієнтування в численній кількості фармацевтичних та медичних термінів, утворених з латинських та грецьких слів, коренів, префіксів і суфіксів, розуміння їх і правильного використання. Для цього студенти мають оволодіти загальними принципами побудови цих термінів.

Завдання вивчення компоненти полягає в формуванні у студентів навичок швидкого читання і грамотного написання фармацевтичних термінів, засвоєнні стандартних рецептурних формулювань, володінні фармацевтичною термінологією, ознайомленні з граматичними темами для практичної потреби, компетентного та кваліфікованого їхнього використання у професійному мовленні та у процесі виписування латинської частини рецептів на різні лікарські форми.

Зміст компоненти

Фонетика. Морфологія. Дієслово. Іменники. Іменники I відміни. Неузгоджене означення. Іменники II відміни. Іменники III відміни. Іменники IV та V відмін. Прикметники. Прикметники I групи. Прикметники II групи. Ступені порівняння прикметників. Числівники. Прислівники і займенники в рецепті. Сполучники і прийменники. Рецепт. Структура і форма рецепту. Хімічна номенклатура латинською мовою. Ботанічна та фармакогностична термінологія. Фармакологічна номенклатура. Медична термінологія.

Навчальні ресурси

Основна

1. Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник – К.: Медицина. 2016.
2. Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник – К.: Медицина. 2017. – 224 с.

Додаткова

1. Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011.
2. Закалюжний М.М. та ін. Латинська мова і основи медичної термінології: підручник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 1999.
3. Олійник Р. та ін. Латинська мова. — Львів: ТЗОВ “Дивосвіт”, 2001.
4. Чугуй Е.Г., Ніконенко Н.І. Посібник з латинської мови. — 2009.
5. Дюбенко К.А. Анатомічний українсько-латинсько-англійський словник-довідник. — К.: “Довіра”, 1997.
6. Янков А.В. Посібник для практичних занять з латинської мови: медична термінологія. — К.: Здоров’я, 1994.

Результати навчання

У результаті вивчення обов’язкової компоненти студент повинен

знати:

- латинський алфавіт;
- правила читання букв і буквосполучень;
- основи граматики, необхідні для опанування фармацевтичною термінологією;
- 600—700 слів (з розрахунку 20—30 слів на кожному занятті), що складають фармацевтичні терміни;
- граматичну структуру латинської частини рецепта;
- рецептурні вирази та спеціальні формулювання, що є в рецептах;
- 30—40 афоризмів;

вміти:

- читати й правильно писати фармацевтичні терміни, виписувати латинську частину рецепта;
- перекладати з української мови латинською та з латинської українською фармацевтичні терміни, рецепти (зі скороченнями і без скорочень);
- розпізнавати в складі назв лікарських засобів терміноелементи і пояснювати їх значення;

- користуватися сучасною латинською фармацевтичною термінологією;
- бути поінформованим про:**
- історію розвитку латинської мови, її роль у світовій культурі та сучасній фармацевтичній термінології;
- історію рецепта та його значення як медичного, юридичного та господарського документа;
- історію ботанічної та фармацевтичної термінології лікарських рослин.

ОК 19 – «ТЕХНІКА ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета формування вихідного рівня знань студентів, що дає змогу сформувати вміння та навички, необхідні для подальшого вивчення окремих спеціальних дисциплін (аналітична хімія, неорганічна та органічна хімія, технологія ліків, фармакогнозія), а також для майбутньої самостійної роботи фахівця.

Завдання оволодіння такою загально-професійною компетенцією, як здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.

Зміст компоненти

Вступ. Вимоги до приміщення лабораторій, їх обладнання та устаткування. Охорона праці та правила техніки безпеки в хімічних лабораторіях. Лабораторний посуд і допоміжне приладдя. Догляд за лабораторним посудом. Стерилізація. Охорона праці під час миття, сушіння та стерилізації хімічного посуду. Лабораторні нагрівальні прилади. Охорона праці та заходи безпечної роботи з нагрівальним обладнанням. Мікроскопи й техніка мікроскопування. Реактиви, їх очищення. Фільтрування. Центрифугування. Охорона праці під час очищення реактивів. Ваги та зважування. Гравіметричний метод аналізу. Розчини. Способи їх приготування та зберігання. Охорона праці під час приготування розчинів кислот, лугів. Обчислення. Техніка роботи з різними видами піпеток, бюреток. Титрування. Вимірювальні прилади, їх призначення, підготовка до роботи

Навчальні ресурси

Основна

1. Державна фармакопея України. — 2-е видання (ДФУ 2.0). — Х., 2016.
2. Г.Ю. Юзик. Техніка лабораторних робіт: навчальний посібник. – К.: Медицина, 2015.

Додаткова

1. Державна фармакопея України. — Доповнення. — Х.: РІРЕГ, 2004.
2. Державна фармакопея України. — Х.: РІРЕГ, 2001.

3. Шевченко І.Л. Техніка лабораторних робіт. — Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2003 — 108 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- правила безпечної роботи в лабораторії;
- види лабораторного обладнання та посуду та їх призначення;
- класифікацію хімічних реактивів та правила користування ними;
- будову ваг та правила користування ними;
- типи розчинів та способи їх приготування;
- суть та техніку титрування;
- будову та принцип роботи вимірювальних приладів: рефрактометра, рН-метра.

вміти:

- готувати ваги до роботи залежно від їх типу;
- відмірювати рідини за допомогою вимірювального посуду;
- дотримувати правил роботи з отруйними і сильнодіяними речовинами, а також з горючими і легко вибуховими речовинами;
- підбирати лабораторний посуд та обладнання за призначенням;
- проводити систематичний огляд робочого стану обладнання, приладів, лабораторного посуду та допоміжного матеріалу;

ОК 20 – «ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти є навчити майбутніх фармацевтів швидко орієнтуватись у складних ситуаціях нещасних випадків, правильно визначати вид і характер ушкоджень, захворювань, вибрати спосіб надання першої долікарської допомоги при невідкладних станах та кваліфіковано здійснити її.

Завдання вивчення компоненти оволодіння знаннями і уміннями надання першої долікарської допомоги фармацевтами на місці пригоди, під час транспортування в лікувальних і фармацевтичних закладах до прибуття лікаря.

Зміст компоненти

Вступ. Етика та деонтологія фармацевтичного працівника. Загальне уявлення про хворобу. Методи обстеження хворих. Загальні принципи надання першої долікарської допомоги. Невідкладні стани при захворюваннях внутрішніх органів. Гострі алергійні стани. Кома.

Шок. Реанімація, принципи та методи. Перша долікарська допомога при ранах і кровотечах. Перша долікарська допомога при ушкодженні м'яких тканин, кісток, суглобів. Перша долікарська допомога при опіках, відмороженнях, нещасних випадках та отруєнні

Навчальні ресурси

Основна

1. Домедична допомога: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I—III р.а. Схвалено МОЗ / Козлова О.Ф. — К.: Медицина, 2017. — 49 с.
2. Касевич Н.М.; За ред. В.І. Литвиненка. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: Підручник для мед. ВНЗ I—III р.а. — 7-ме вид., випр. Затверджено МОЗ. — К.: Медицина, 2017 — 424 с.
3. Перша медична (екстрена) допомога з елементами тактичної медицини на догоспітальному етапі в умовах надзвичайних ситуацій: Навч. посіб. для мед. ВНЗ I—IV р.а. Рекомендовано МОЗ За ред. В.С. Тарасюка. — К.: Медицина, 2015. - 368 с.

Додаткова

1. Амосова К.М., Безродний Б.Г., Бурьянов О.А. Невідкладна медична допомога: навч. посіб. / За ред. Ф.С. Глумчера, В.Ф. Москаленка. — К.: Медицина, 2006. — 632 с.
2. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
3. Організація і надання першої медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях: навч. посіб. / За ред. В.С. Тарасюка. — Вінниця: Нова книга, 2007. — 140 с.
4. Петриченко Т.В. Перша медична допомога. — К.: Медицина, 2007. — 248 с.
5. Самура Б.А., Черных В.Ф., Киреев И.В. Первая доврачебная помощь: учебник. — Харьков: Золотые страницы, 2004. — 340 с.
6. Посібник з невідкладної медичної допомоги / За ред. Л.Н. Журавльової — К.: Здоров'я, 2001

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- завдання і загальні принципи надання першої долікарської допомоги в разі нещасних випадків і гострих станів; права і обов'язки фармацевтів у цих ситуаціях;
- уявлення про основні клінічні прояви захворювань внутрішніх органів, основні заходи профілактики;
- уявлення про загальний та спеціальний догляд за хворими;

- види пов'язок та правила їх накладання;
- види іммобілізації, способи й види транспортування потерпілих залежно від локалізації і характеру ушкоджень;
- принципи і методи реанімації: показання для її проведення та критерії її ефективності;
- види ран і кровотеч, принципи їх виникнення, ознаки, принципи зупинки кровотеч різними способами, можливі ускладнення; першу долікарську допомогу при опіках та відмороженнях;
- види ушкоджень тканин, кісток, суглобів; клінічні прояви, способи проведення іммобілізації, профілактики травматичного шоку;
- клінічні прояви нещасних випадків, отруєнь, гострих захворювань;
- особливості надання першої долікарської допомоги в практиці фармацевта.

вміти:

- обробляти рани;
- проводити тимчасову зупинку кровотечі;
- проводити транспортну іммобілізацію кінцівок при переломах та вивихах;
- транспортувати потерпілих та тяжкохворих;
- накладати пов'язки на різні ділянки тіла;
- проводити штучну вентиляцію легень, закритий масаж серця, промивання шлунка;
- надання першої долікарської допомоги в разі знепритомніння, колапсу, шоку, опіків і відморожень, ураження електричним струмом, утоплення, отруєння, укусів тваринами та комахами, перегрівання та переохолодження організму.

ОК 21 - «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Основні загальнокультурні та професійні компетенції

В результаті вивчення дисципліни «Основи охорони праці» молодші спеціалісти та бакалаври з відповідних спеціальностей та напрямів підготовки повинні бути здатними до вирішення професійних задач діяльності, пов'язаних з забезпеченням життя, здоров'я і працездатності під час роботи та мати такі основні загальнокультурні та професійні компетенції з охорони праці:

Загальнокультурні компетенції

- здатність до ефективного використання положень нормативно-правових документів в своїй діяльності;
- володіння основними методами збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу.

Професійні компетенції.

в виробничо-технологічній діяльності:

- обґрунтування вибору безпечних режимів, параметрів, виробничих процесів (в галузі діяльності);
- ефективне виконання функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці на робочому місці, у виробничому колективі;
- проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві;

в організаційно-управлінській діяльності:

- проведення заходів з профілактики виробничого травматизму та професійної захворюваності;
- здатність до організації діяльності у складі первинного виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;
- методичне забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці серед працівників організації (підрозділу);

в проектно-конструкторській діяльності:

впровадження безпечних технологій, вибір оптимальних умов і режимів праці, проектування та організація робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці.

Зміст компоненти

Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи фізіології та гігієни праці. Повітря робочої зони. Освітлення виробничих приміщень. Вібрація. Шум, ультразвук та інфразвук. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону. Випромінювання оптичного діапазону. Іонізуюче випромінювання. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень. Основи виробничої безпеки. Загальні вимоги безпеки. Електробезпека. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Навчальні ресурси

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України «Про охорону праці».
2. Кодекс законів про працю України
3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
4. Закон України «Про пожежну безпеку».
5. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. № 994. «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат».
11. НПАОП 0.00-1.28-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин». Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65.
12. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 р. № 151.

13. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
14. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
15. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15.
16. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
17. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
18. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.
19. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.
20. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008.

Основна

1. Тарасюк, В.С. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б. Кучанська. — К.: ВСВ «Медицина», 2015. — 520 с.
2. Охорона праці в медичній галузі: навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. — 2-е вид., випр. — К. : ВСВ «Медицина», 2017. — 208 с.

Додаткова

1. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання / К.Н.Ткачук, М.О.Халімовський, В.В.Зацарний та ін. — К.: Основа, 2006 — 448 с.
2. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 264 с.
3. Основи охорони праці: /В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г.Валенко та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. — Х.:Факт, 2005. — 480 с.
4. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. — 4-те вид., допов. і перероб. — К.: Університет «Україна», 2009. — 295 с.

5. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.
6. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
7. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006 – 336 с.
8. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: “Тріада плюс”, 2010. – 648 с.
9. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с.
10. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. – Харків, ХНАМГ, 2007. - 227с.
11. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.
12. Лабораторний практикум з курсу «Основи охорони праці»/ В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Л. А. Васьковець та ін.; За ред. В. В. Березуцького. — Х.: Факт, 2005. — 348 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Держгірпромнагляду.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
7. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».

ОК 22 – «ФАРМАЦЕВТИЧНА ХІМІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета вивчення теоретичних основ фармацевтичної хімії.

Завдання формування у студентів цілісних уявлень про будову, фізичні та хімічні властивості лікарських засобів; взаємозв'язок «хімічна будова – фармакологічна дія»;

основні показники якості лікарських засобів; методи контролю якості ліків; умови зберігання.

Зміст компоненти

Предмет і зміст фармацевтичної хімії. Фармацевтичний аналіз. Охорона праці та заходи безпеки при виконанні фармацевтичного аналізу.

Лікарські речовини — похідні елементів VII групи періодичної системи Д.І. Менделєєва. Лікарські засоби галогенів та їх сполук.

Лікарські речовини — похідні елементів VI групи періодичної системи Д.І. Менделєєва. Лікарські засоби сполук Оксигену та Сульфуру

Лікарські речовини — похідні елементів IV групи періодичної системи Д.І. Менделєєва. Лікарські засоби Карбону та його сполук.

Лікарські речовини — похідні елементів III групи періодичної системи Д.І. Менделєєва. Лікарські засоби сполук Бору.

Лікарські речовини — похідні елементів II групи періодичної системи Д.І. Менделєєва. Лікарські засоби сполук Магнію, Кальцію, Цинку.

Загальна характеристика лікарських засобів органічної природи.

Лікарські засоби — похідні спиртів та альдегідів аліфатичного ряду.

Лікарські засоби — похідні карбонових кислот та амінокислот аліфатичного ряду.

Лікарські засоби — похідні ароматичних кислот.

Лікарські засоби — похідні ароматичних амінів.

Лікарські засоби — похідні ароматичних амінокислот.

Лікарські засоби гетероциклічних сполук.

Лікарські засоби з групи алкалоїдів.

Лікарські засоби з групи вуглеводів

Лікарські засоби з групи вітамінів.

Лікарські засоби з групи антибіотиків та їх напівсинтетичних аналогів.

Навчальні ресурси

Основна

1. Державна фармакопея України. — 2-е видання (ДФУ 2.0). — Х., 2016.
2. Ніжник Г.П. Фармацевтична хімія: підручник. — К.: Медицина, 2015.
3. Фармацевтична хімія: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I—III р.а. Схвалено МОЗ / Хранівська В.О., Ніжник Г.П., Муленко С.М. та ін. — К.: ВСВ Медицина, 2017. — 120 с.

Додаткова

1. Державна Фармакопея України / Державне підприємство “Науково-експертний

- фармакопейний центр”. — 1-е вид. — Харків.: РІРЕГ, 2001. — 556 с. — Доповнення 1. — 2004. — 520 с. — Доповнення 2. — 2008. — 620 с.
2. Медична хімія: підручник / В.П. Музиченко, Д.Д. Луцевич, Л.П. Яворська; за ред. Б.С. Зіменковського. — К.: Медицина, 2010. — 496 с.
 3. Медицинская книга: учебник / Под. ред. В.А. Калибабчук. — К.: Медицина, 2008. — 400 с.
 4. Ніжник Г.П. Фармацевтична хімія: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 352 с.
 5. Прокопенко Т.С., Проценко Р.О. Фармацевтична хімія. — Х.: Вид-во НФАУ, 2002. — 142 с.
 6. Фармацевтична хімія: навч. посіб. / За заг. ред. П.О. Безуглого. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 552 с.
 7. Фармацевтична хімія: підручник / Г.П. Ніжник. — К.: Медицина, 2010. — 352 с.
 8. Фармацевтичний аналіз: навч. посіб. / П.О. Безуглий, В.О. Грузько, С.Г. Леонова та ін.; За заг. ред. П.О. Безуглого. — Х.: Вид-во НФАУ; Золоті сторінки, 2001. — 240 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов’язкової компоненти студент повинен

знати:

- здатність до самостійного рішення професійних задач, аналізу та планування своєї професійної діяльності;
- здатність науково організувати свою працю, застосовувати комп’ютерну техніку в сфері професійної діяльності;
- базові уявлення про джерела добування, фізико-хімічні властивості лікарських засобів;
- володіння методами ідентифікації, випробування на чистоту та кількісного визначення лікарських засобів;
- спеціалізовано-професійні компетенції: здатність використовувати знання нормативних та законодавчих актів у практичній діяльності;
- здатність використовувати професійно-профільовані знання і практичні навички для дослідження фармацевтичних об’єктів;
- здатність використовувати професійно-профільовані знання для забезпечення умов зберігання лікарських засобів.

вміти:

- визначати катіони та аніони діючих речовин неорганічної природи у лікарських

- засобах;
- визначати функціональні групи діючих речовин органічної природи у лікарських засобах;
 - проводити ідентифікацію лікарських засобів;
 - проводити якісний та кількісний експрес-аналіз діючих речовин, що входять до складу лікарських форм;
 - володіти технікою фармакопейного та експресного методів аналізу;
 - проводити кількісний аналіз лікарських засобів хімічними методами та інструментальним рефрактометричним методом.

ОК 23 - «ФАРМАКОГНОЗІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета набуття студентами загально-професійних компетенцій, що передбачає оволодіння базовими знаннями відповідно до нормативних та законодавчих актів, які регламентують фармацевтичну діяльність; сучасні знання про ідентифікацію, стандартизацію, комплексний товарознавчий аналіз, хімічний склад та використання лікарської рослинної сировини; базові знання щодо організації умов праці, відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці; здатність до ділових комунікацій в професійній сфері; здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі фармакогнозії для забезпечення умов зберігання лікарської рослинної сировини (ЛРС).

Завдання вивчення лікарських рослин, лікарської рослинної сировини та продуктів переробки рослинного й частково тваринного походження.

Зміст компоненти

Загальна частина: Заготівля лікарської рослинної сировини. Охорона праці при заготівлі отруйної лікарської рослинної сировини. Сушіння, стандартизація, пакування, маркірування, транспортування, зберігання лікарської рослинної сировини. Аналіз лікарської рослинної сировини. Охорона праці при проведенні аналізу ЛРС. Товарознавчий аналіз лікарської рослинної сировини. Спеціальна частина: Полісахариди. Вітаміни. Жирні олії. Ферменти і фітогормони. Вивчення лікарських рослин у природі. Ізопреноїди. Ефірні олії. Іридоїди. Лігніни. Ксантони. Глікозиди. Глікозиди кардіотонічної дії. Сапоніни. Похідні антрацену. Прості феноли, їх похідні. Фенологлікозиди. Кумарини та хромони. Флавоноїди. Дубильні речовини. Алкалоїди. Лікарські рослини та лікарська рослинна сировина, які містять різні групи біологічно активні рослини. Лікарська сировина

тваринного походження.

Навчальні ресурси

Основна

1. Ходаківська В.П., Бобкова І.А., Варлахова Л.В. Фармакогнозія: навчально-методичний посібник. – К.: Медицина, 2018.
2. Бобкова І.А., Варлахова Л.В. Фармакогнозія: посібник для практичних занять. – К.: Медицина, 2017.
3. Державна фармакопея України. — 2-е видання (ДФУ 2.0). — Х., 2016.

Додаткова

1. Бобкова І.А., Варлахова Л.В., Маньковська М.М. Фармакогнозія: підручник. — 2-е вид., перероб. та доп. — К.: Медицина, 2010.
2. Бобкова І.А. Фармакогнозія. Посібник для практичних занять: навч. посібник. — 2-е вид., перероб. та доп. — К.: Медицина, 2010.
3. Державна Фармакопея України / Державне підприємство “Науково-експертний фармакопейний центр”. — 1-е вид. — Х.: РІРЕГ, 2001.
4. Державна Фармакопея України / Державне підприємство “Науково-експертний фармакопейний центр”. — 1-е вид. — Доп. 2. — Х.: Державне підприємство “Науково-експертний фармакопейний центр”.
5. Ковальов В.М., Павлій О.І., Ісакова Т.І. Фармакогнозія з основами біохімії. — Х.: Вид-во НФаУ, 2000.
6. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник / За ред. А.М. Гродзинського. — К.: Головна редакція енциклопедії України.
7. Практикум по фармакогнозії: учеб. пособие / В.Н. Ковалев, Н.В. Попова, В.С. Кисличенко и др.; под общ. ред. В.Н. Ковалева. — Х.: Изд-во НФаУ; Золотые страницы.

Результати навчання

У результаті вивчення обов’язкової компоненти студент повинен

знати:

- основні поняття фармакогнозії;
- основні етапи розвитку фармакогнозії;
- характеристику сировинної бази ЛР (дикорослих, культивованих);
- організації заготівлі ЛРС, основні заготівельні організації та їх функції;
- систему раціонального використання, охорони і відтворення ресурсів ЛР;
- загальні правила заготівлі ЛРС, способи сушіння, пакування, маркірування, транспортування та зберігання;

- систему стандартизації ЛРС;
- основні відомості про поширення і місце зростання ЛР, що застосовуються в науковій медицині;
- вплив географічних та екологічних факторів на продуктивність ЛР;
- методики проведення аналізу цілої та подрібненої лікарської рослинної сировини, зборів;
- документальне оформлення результатів аналізу ЛРС, юридичне значення фармакогностичного аналізу;
- морфолого-анатомічні ознаки ЛР і ЛРС, дозволених до застосування в медичній практиці, можливі домішки;
- основні групи БАР природного походження та їх фізико-хімічні властивості;
- основні способи і форми застосування ЛРС у медицині та фармацевтичній практиці;
- правила техніки безпеки під час роботи з ЛР і ЛРС.

вміти:

- проводити інформаційно-організаційну роботу з планової заготівлі ЛРС;
- культивувати ЛР на присадибній ділянці;
- визначати за морфологічними ознаками лікарські рослини у живому вигляді та гербарних зразках;
- визначати ідентичність ЛРС різних морфологічних груп у цільному, різаному та порошкованому вигляді;
- користуватись аналітично-нормативною документацією;
- уміти заготовляти, сушити, стандартизувати та зберігати ЛРС;
- розпізнавати домішки ботанічно близьких рослин при заготівлі, прийманні та аналізу сировини;
- проводити аналіз ЛРС.

ОК 24 – «ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета викладання компоненти є засвоєння студентами базових знань відповідно до загально-професійних компетенцій щодо нормативних та законодавчих актів, які регламентують фармацевтичну діяльність; фармацевтичної технології лікарських засобів; основних біофармацевтичних факторів, які впливають на біодоступність лікарських речовин у конкретних лікарських формах; організації умов праці відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці; знань про фізико-хімічні та хімічні властивості

лікарських засобів.

Завдання вивчення компоненти є проблемний виклад теоретичного матеріалу, який ґрунтується на досягненнях фармацевтичної науки, практики та біофармацевтичних дослідженнях.

Зміст компоненти

Основні поняття в технології ліків. Біофармація. Державне нормування виробництва лікарських препаратів. Дозування в технології ліків. Охорона праці при роботі із засобами малої механізації для дозування за масою та об'ємом.

Порошки для зовнішнього та перорального застосування. Охорона праці під час приготування порошків з отруйними, наркотичними, психотропними речовинами та прекурсорами. Збори. Таблетки. Драже. Гранули. Капсули. Ліки з рідким дисперсійним середовищем: Розчини. Охорона праці при роботі зі спиртом етиловим, кислотами, отруйними, сильнодійними речовинами. Суспензії. Емульсії. Настої. Відвари. Слизи. Охорона праці під час використання апаратури для виготовлення водних витяжок. М'які ліки для місцевого застосування: Лініменти. Мазі. Паста. Лікарські засоби для ректального та вагінального застосування. Пластирі. Гірчичники. Ліки для парентерального застосування: Ін'єкційні розчини. Охорона праці під час використання апаратури для одержання води для ін'єкцій та стерилізації. Інфузійні ліки. Очні ліки. Ліки для новонароджених та дітей віком до одного року. Ліки з антибіотиками. Фармацевтичні несумісності. Основи технології гомеопатичних ліків.

Навчальні ресурси

Основна

1. Технологія ліків: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I—III р.а. Схвалено МОЗ / Косяченко Н.М., Домбровська Т.А., Марчук О.С. та ін. — К.: ВСВ Медицина, 2017. — 464 с.
2. Технологія ліків: Навч. посіб. для мед. ВНЗ I—III р.а. — 2-ге вид., переробл. і доп. Затверджено МОЗ / Марчук О.С., Андрощук Н.Б. — К.: ВСВ Медицина, 2014. — 576 с.
3. Державна фармакопея України. — 2-е видання (ДФУ 2.0). — Х., 2016.

Додаткова

1. Державна Фармакопея України / ДП “Науково-експертний фармакопейний центр”. — 1-е вид. — Х.: PIPER, 2001; Доп. 1-е. — 2004; Доп. 2-е. — 2008; Доп. 3-е. — 2009; Доп. 4-е. — 2011.
2. Дмитрієвський Д.І., Богуславська Л.І., Хохлова Л.М. та ін. Технологія лікарських препаратів промислового виробництва: навч. посіб. — Вид. 2-е. / За ред. Д.І. Дмитрієвського. — Вінниця: Нова книга, 2008.

3. Марчук О.С., Андрощук Н.Б. Технологія ліків: навч. посіб. — К.: Медицина, 2008.
4. Методичні рекомендації. Вимоги до виготовлення стерильних та асептичних лікарських засобів в умовах аптек / Під ред. акад. АНТКУ проф. О.І. Тихонова і проф. Т.Г. Ярних. — К.: МОЗ України, 2005.
5. Методичні рекомендації. Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек / Під ред. акад. АНТКУ проф. О.І. Тихонова і проф. Т.Г. Ярних. — К.: МОЗ України, 2005.
6. Закон України “Про лікарські засоби” від № 123/96-ВР 04.04.1996.
7. Наказ МОЗ України № 275 від 15.05.2006 р. “Інструкція із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів”.
8. Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2006 р. ”Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і виробу медичного призначення, порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень”.
9. Наказ МОЗ України № 44 від 16.03.1993 р. “Про організацію зберігання в аптечних установах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення”.
10. Наказ МОЗ України № 197 від 07.09.1993 р. “Про затвердження Інструкції по приготуванню в аптеках лікарських форм з рідким дисперсійним середовищем”.
11. Наказ МОЗ України № 812 від 17.10.2012 р.. “Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки”.
12. Перцев І.М., Шевченко Л.Д., Чаговець Р.К. Практикум з аптечної технології ліків. — Х.: Прапор, 1995.
13. Технологія ліків: навч. посіб. / О.С. Марчук, Н.Б. Андрощук. — К.: Медицина, 2008. — 488 с.
14. Технологія ліків: навч. посіб. / О.І. Тихонов, П.А. Логвін, С.О. Тихонова, О.В. Мазулін, Т.Г. Ярних, О.С. Шпичак, О.М. Котенко; за ред. О.І. Тихонова. — Х.: НФаУ; Оригінал, 2009.
15. Тихонов О.І., Ярних Т.Г. Аптечна технологія ліків. — Вінниця: Нова книга, 2007.
16. Фармацевтичні та медико-біологічні аспекти ліків: навч. посіб. / За ред. І.М. Перцева. — Вид. 2-е. — Вінниця: Нова книга, 2007.
17. Асептичні лікарські форми: Екстемпоральна рецептура: Методичні рекомендації / О.І. Тихонов, Л.В. Бондарева, Т.Г. Ярних та ін.; за ред. О.І. Тихонова і Т.Г. Ярних. — Х.: Вид-во НФаУ; Оригінал, 2005.
18. М’які лікарські форми: Екстемпоральна рецептура: Методичні рекомендації /

О.І. Тихонов, Т.Г. Ярних, О.В. Лукієнко та ін.; за ред. О.І. Тихонова. — Х.: Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2003.

19. Рідкі лікарські форми: Екстемпоральна рецептура: Методичні рекомендації / О.І. Тихонов, Т.Г. Ярних, Н.Ф. Орловецька та ін.; за ред. О.І. Тихонова і Т.Г. Ярних. — Х.: Вид-во НФаУ; Оригінал, 2005.

20. Тверді лікарські форми: Екстемпоральна рецептура: Методичні рекомендації / О.І. Тихонов, Т.Г. Ярних, С.В. Гриценко та ін.; за ред. О.І. Тихонова. — Х.: Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2003

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- структуру та основний зміст Державної Фармакопеї України (ДФУ) з доповненнями;
- основні діючі накази та інші нормативні документи МОЗ України щодо приготування, випробування, маркування та зберігання ліків;
- класифікацію ліків за формами та фізико-хімічними властивостями лікарських і допоміжних засобів;
- теоретичні основи технології різних за формою ліків;
- основні правила введення лікарських речовин у лікарські форми;
- принципи застосування засобів малої механізації;
- номенклатуру лікарських засобів промислового виробництва, їх загальну характеристику, умови зберігання.

вміти:

- використовувати нормативну, довідкову, навчальну та наукову літературу для вирішення професійних задач;
- готувати робоче місце, робочий посуд та відпускну тару, допоміжні матеріали;
- дотримуватися санітарно-протиепідемічного режиму роботи;
- готувати ваги до роботи залежно від їх виду;
- відважувати сухі, рідкі, в'язкі лікарські засоби, лікарську рослинну сировину;
- відмірювати різні рідини;
- калібрувати емпіричні краплеміри;
- користуватися аптечним обладнанням та апаратурою;
- дотримуватися правил техніки безпеки під час експлуатації приладів та апаратів;
- дотримуватися правил техніки безпеки під час роботи з отруйними, сильнодійними лікарськими засобами, лікарською рослинною сировиною;
- здійснювати розрахунки: перевірки разових і добових доз отруйних і сильнодійних

- лікарських засобів; кількості лікарських засобів у різних ліках (порошках, мікстурах, супозиторіях тощо) залежно від способу прописування; об'єму розчинника у водних розчинах; ізотонічної концентрації розчинів для ін'єкцій, інфузійних розчинів та очних крапель; кількості ізотонуючого компонента; кількості основи для приготування лікарських засобів для місцевого застосування (мазей, супозиторіїв);
- визначати номер ступки, втрати твердих лікарських засобів під час розтирання, допустимі та фактичні відхилення в процесі готування ліків;
 - визначати форму готового лікарського засобу й обирати оптимальні послідовні технологічні операції;
 - подрібнювати лікарську рослинну сировину, лікарські засоби;
 - змішувати інгредієнти;
 - готувати тритурації, концентровані розчини і використовувати їх під час виготовлення ліків;
 - розчиняти лікарські засоби залежно від фізико-хімічних властивостей, визначати порядок їх розчинення;
 - додавати до мікстур готові лікарські засоби промислового виробництва;
 - проціджувати або фільтрувати розчини залежно від застосування;
 - готувати водні розчини (справжні, високомолекулярних сполук, колоїдні);
 - готувати неводні розчини (спиртові, олійні, гліцеринові, димексидові, на комбінованих розчинниках);
 - готувати суспензії, емульсії;
 - готувати водні витяжки з різної лікарської рослинної сировини та з використанням екстрактів-концентратів;
 - готувати різні ін'єкційні лікарські форми на водних, неводних розчинниках, забезпечувати виконання вимог ДФУ та інших нормативно-правових актів під час їх виготовлення;
 - готувати очні ліки відповідно до вимог ДФУ та інших нормативно-правових актів;
 - готувати ліки для новонароджених та дітей віком до 1 року;
 - готувати ліки з антибіотиками;
 - виявляти несумісні поєднання лікарських речовин у різних за формою ліках, вирішувати питання щодо приготування та відпуску лікарських форм, враховуючи сумісність інгредієнтів;
 - оцінювати якість приготовлених ліків;
 - забезпечувати належне маркування та зберігання готових до відпуску ліків.

ОК 25 – «ФАРМАКОЛОГІЯ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета формування фармакологічного мислення на практичних заняттях. Вивчити питання взаємозаміни лікарських засобів без рецептурного відпуску та елементи фармацевтичної опіки.

Завдання сформувані такі професійні компетенції:

Знання класифікації лікарських засобів за фармакологічними групами.

Знання аналогів та синонімів, показань та протипоказань, побічної дії, правил приймання препаратів.

Уміння користуватися нормативними документами щодо застосування та зберігання ліків.

Знання особливостей дії лікарських засобів і фармакотерапії в педіатрії та геронтології.

Уміння застосовувати на практиці основні принципи фармацевтичної опіки.

Спроможність консультувати з приводу застосування лікарських засобів.

Уміння проводити фармакотерапевтичний аналіз рецепта.

Уміння розраховувати вищі дози лікарських засобів для дітей та людей похилого віку.

Уміння знаходити інформацію про нові лікарські засоби з використанням різних джерел інформації.

Зміст компоненти

Загальна фармакологія з рецептурою. Спеціальна фармакологія: Лікарські засоби, що впливають на нервову систему. Лікарські засоби, що впливають на аферентну іннервацію. Лікарські засоби, що впливають на еферентну іннервацію. Лікарські засоби, що діють у ділянці холінергічних синапсів. Лікарські засоби, що діють у ділянці адренергічних синапсів. Лікарські засоби, що впливають на центральну нервову систему. Лікарські засоби, що пригнічують центральну нервову систему. Лікарські засоби, що збуджують центральну нервову систему. Лікарські засоби, що впливають на функції органів дихання. Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему. Лікарські засоби, що впливають на функцію нирок. Лікарські засоби, що впливають на міометрій. Лікарські засоби, що діють на кровотворення, систему згортання крові та фібриноліз. Лікарські засоби, що впливають на функції органів травлення. Лікарські засоби, що впливають на тканинний обмін, імунітет. Засоби для лікування алергійних захворювань. Гормональні та антигормональні препарати. Вітамінні препарати. Лікарські засоби, що впливають на обмін речовин, імунітет. Лікарські засоби для лікування алергічних захворювань. Лікарські засоби для лікування інфекційних захворювань: Антисептичні та дезінфекційні засоби. Хіміотерапевтичні лікарські засоби. Протипухлинні лікарські засоби. Діагностичні

лікарські засоби. Радіопротектори та засоби, що сприяють виведенню радіонуклідів. Ускладнення при лікуванні лікарськими засобами. Перша допомога при гострих отруєннях лікарськими засобами.

Навчальні ресурси

Основна

1. Нековаль І.В., Казанюк Т.В. Фармакологія: Підручник для мед. ВНЗ I-III р.а. – 7-ме вид., перероб. і доп. Затверджено МОЗ. – К.: Медицина, 2016. – 552 с.
2. Луцак І.В., Римарчук К.М. Фармакологія: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I-III р.а. Схвалено МОЗ.- К.: Медицина, 2018.-344 с.
3. Скакун М.П., Посохова К.А. Фармакологія: підручник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 740 с.
4. Посохова К.А., Олещук О.М. Основи лікарської рецептури. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. – 92 с.
5. Фармакологія: Навчально-методичний посібник для мед. ВНЗ I—III р.а. Схвалено МОЗ / Луцак І.В., Римарчук К.М. — К.: ВСВ Медицина, 2018. — 344 с.

Додаткова

1. Аксакова В.В., Зупанець І.А., Безугла Н.П. Фармакологія. — Х.: Видавництво НФаУ “Золоті сторінки”, 2003. — 502 с.
2. Давидович О.В., Давидович Н.Я. Клінічна фармакологія з рецептурою. — К.: Здоров’я, 2004. — 282 с.
3. Державна фармакопея України. — 2-е видання (ДФУ 2.0). — Х., 2016.
4. Дроговоз С.М. Фармакологія на долонях: навч. посіб. — Х.: Видавничий центр ХАІ, 2009. — 112 с.
5. Дроговоз С.М. Фармакологія на допомогу лікарю, провізору, студенту: підручник-довідник. — Х.: Видавничий центр ХАІ, 2006. — 480 с.
6. Дроговоз С.М. Фармакологія-сіто! (Фармакологічна логіка: підручник). — Х.: Видавництво “СІМ”, 2009. — 232 с.
7. Компендиум 2016 — лекарственные препараты / Под ред. В.Н. Коваленко. — К.: Морион, 2016. — 2270 с.
8. Фармацевтична опіка: курс лекцій / І.А. Зупанець, В.П. Черних, С.Б. Попов та ін. / За ред. І.А. Зупанця, В.П. Черниха. — Х.: Фармітек, 2006. — 536 с.
9. Чекман І.С. Фармакологія. — К.: Вища шк., 2001.

Результати навчання

У результаті вивчення обов’язкової компоненти студент повинен

знати:

- класифікацію та номенклатуру лікарських засобів;
- механізми дії, фармакодинаміку, показання, протипоказання, побічну дію, порівняльну - характеристику лікарських засобів та умови раціонального їх застосування.

вміти:

- перевіряти правильність виписаного рецепта;
- перевіряти дози отруйних та сильнодійних лікарських засобів у рецепті;
- працювати з міжнародною та торговою номенклатурою лікарських засобів, розподіляти препарати за фармакологічними групами;
- знаходити в довідковій літературі нові лікарські засоби у відповідних фармакологічних групах та проводити їх порівняльну характеристику з відомими вітчизняними та зарубіжними аналогами;
- готувати інформацію про нові та традиційні лікарські засоби (номенклатура, фармакодинаміка та показання до застосування);
- проводити взаємозаміну лікарського препарату на аналогічний, дозволений до відпускання без рецепта лікаря;
- давати рекомендації хворим з раціонального застосування лікарських засобів (лікарська форма, шлях та режим введення та ін.);
- давати інформацію хворому про можливу побічну дію лікарського засобу;
- визначати протипоказання для призначення препарату з урахуванням його побічної дії;
- застосовувати на практиці основні принципи фармацевтичної опіки.

ОК 26 – «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ»**Тип компоненти**

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета полягає в підготовці студентів до практичної роботи аптечних підприємств різних видів та форм власності, до виконання функціональних обов'язків на посадах, які можуть займати фармацевти за умови реформування системи охорони здоров'я та наближення її до європейських стандартів.

Завдання набути таких професійних компетенцій:

загально-професійні:

- застосовувати комп'ютерну техніку у сфері професійної діяльності;
- знання нормативних та законодавчих актів, що регламентують фармацевтичну діяльність, особливості підприємницької діяльності у фармацевтичній сфері;
- базові знання з основ економіки, обліку та звітності:

— знання основних пріоритетів формування національної політики щодо забезпечення лікарськими засобами населення України.

спеціалізовано-професійні:

— здатність використовувати знання нормативних та законодавчих актів в практичній діяльності;

— здатність проводити інформативну роботу серед населення щодо профілактики захворювань та поліпшення здоров'я;

— застосування на практиці принципів етики та деонтології, розуміння наслідків своєї професійної діяльності;

— здатність використовувати професійно-профільовані знання в постачанні аптечних закладів лікарськими засобами та виробами медичного призначення;

— здатність використовувати професійно-профільовані знання в організації забезпечення населення та лікувально-профілактичних закладів лікарськими засобами та виробами медичного призначення;

— здатність використовувати професійно-профільовані знання для забезпечення умов зберігання лікарських засобів, лікарської рослинної сировини та виробів медичного призначення.

Зміст компоненти

Організація діяльності аптечних закладів: Організаційна структура та регламентація діяльності аптечних закладів. Охорона праці та санітарні вимоги при роботі в аптечних закладах. Організація діяльності аптек. Вступний інструктаж з охорони праці. Організація забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення стаціонарних хворих. Охорона праці та виробнича санітарія при виготовленні лікарських засобів.

Організація постачання аптечних закладів. Охорона праці при роботі з наркотичними, психотропними, отруйними та сильнодійними засобами. Державна система забезпечення якості лікарських засобів і виробів медичного призначення.

Організація роботи аптеки з товарними запасами: Організація роботи відділу запасів. Охорона праці при зберіганні окремих груп лікарських засобів.

Організація рецептурного та без рецептурного відпуску лікарських засобів: Організація роботи аптеки з рецептурою . Організація без рецептурного відпуску лікарських засобів.

Облік та звітність аптек :Організація обліку в аптечних закладах. Ведення обліку надходження та витрат товарно-матеріальних цінностей. Облік обігу грошових коштів. Основні поняття системи оплати праці фармацевтичних фахівців. Внутрішньогосподарська звітність аптек . Інвентаризація.

Основи економічного аналізу та планування: Основи економічного аналізу та планування торговельно-фінансової діяльності аптек. Характеристика та аналіз товарообігу, товарних запасів, торговельних накладень. Характеристика та аналіз витрат, прибутку на рентабельності.

Навчальні ресурси

Основна

1. Державна фармакопея України. — 2-е видання (ДФУ 2.0). — Х., 2016.
2. Немченко А.С., Назаркина В.Н., Л.Панфилова Г.Л. Основы экономики фармации. Ч.1. Организация фармацевтического обеспечения населения. - Харьков: НФаУ «Золотые страницы», 2017.
3. Косяченко Н.М., Горкуша В.П. та ін. Організація та економіка фармації: навчально-методичний посібник. - К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 224 с.
4. Практикум з організації та економіки фармації: Навч. посіб. для ВНЗ I—III рівн. акред. — 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОЗ За ред. Н.М. Косяченко. К.: ВСВ Медицина, 2015. - 280 с.

Додаткова

1. Громовик Б.П. Організація роботи аптек. — Вінниця: Нова книга, 2005. — 272 с.
2. Громовик Б.П., Терещук С.І. Практикум з організації та економіки фармації. — Вінниця: Нова книга, 2004. — 447 с.
3. Немченко А.С., Котвіцька А.А., Панфілова Г.Л. та ін. Організація фармацевтичного забезпечення населення: навч. посіб. — Х.: Авіста — ВЛТ, 2007. — 488 с.
4. Немченко А.С. Основи економіки та системи обліку у фармації. — Х.: Вид-во НФаУ “Золоті сторінки”, 2005. — 503 с.
5. Терещук С.І., Новикевич А.М., Чухрай І.Л. Система бухгалтерського обліку в аптеках: навч. посіб. — Вінниця: Нова книга, 2003. — 280 с.
6. Додаткова: Історія фармації України / Р.В. Богатирьова, Ю.П. Спіженко, В.П. Черних та ін. — Х.: Прапор, Вид-во УкрФА, 1999. — 799 с.
7. Вершкова І.В., Крикля В.В. Правила таксування рецептів. Методичні рекомендації з предмету “Організація і економіка фармації”. — Х.: Вид-во НФаУ, 2003. — 48 с.
8. Немченко А.С. Фармацевтическое ценообразование: монографія. — Х.: Радар. — 1999. — 290 с.
9. Кузнєцов В., Маханько О. Усе про облік та організацію аптекних установ. — Х.: Фактор, 2006. — 472 с.
10. Довідник екстемпоральної рецептури / За ред. О.І. Тихонова. — К.: Моріон, 1999. —

496 с.

11. Панфілова Г.Л., Немченко А.С., Немченко О.А. Організація фармацевтичної допомоги населенню в умовах медичного страхування: монографія. — Х., 2009. — 228 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- основні етапи розвитку історії розвитку фармації;
- принципи фармацевтичної етики та деонтології;
- основні нормативні документи з питань охорони здоров'я, функціонування аптечних (фармацевтичних) підприємств різних форм власності і господарювання;
- організацію діяльності аптечних закладів;
- порядок постачання аптечних установ;
- особливості забезпечення населення лікарськими засобами в сучасних умовах;
- правила виписування та порядок приймання рецептів;
- правила відпуску лікарських засобів з аптек;
- порядок здійснення контролю якості лікарських засобів в Україні;
- основні принципи організації системи фармацевтичної інформації;
- основні поняття фармакоеконіміки;
- порядок здійснення внутрішньогосподарського обліку та звітності;
- порядок проведення інвентаризації;
- порядок нарахування заробітної плати;
- сутність основних економічних показників торгівельної діяльності аптеки.

вміти:

- користуватися нормативною, довідковою, навчальною та науковою літературою для вирішення професійних задач;
- використовувати фармацевтичну інформацію в професійній діяльності;
- організувати свою роботу на посадах, які можуть займати фармацевти в аптеках;
- здійснювати відпуск лікарських засобів населенню, лікувально-профілактичним та іншим закладам;
- дотримуватися норм фармацевтичної етики та деонтології під час виконання своїх посадових обов'язків;
- здійснювати приймання рецептів;
- контролювати якість лікарських засобів під час їх приймання, зберігання, виготовлення та відпуску;

- здійснювати відпуск лікарських засобів по рецептам та без рецептурний відпуск;
- здійснювати облік рецептури;
- організовувати свою роботу на посадах, які можуть займати фармацевти на аптечних складах (оптових фармацевтичних фірмах);
- вести облік робочого часу;
- вести внутрішньогосподарського облік операцій, пов'язаний з рухом товарно-матеріальних цінностей в аптечних закладах;
- проводити касові операції з застосуванням РРО;
- складати звітність структурних підрозділів аптеки та товарного звіту аптеки;
- проводити інвентаризацію товарно-матеріальних цінностей та відображати її результати в обліковій документації;
- аналізувати основні показники торгівельно-фінансової діяльності аптек.

ОК 27 – «ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ У ФАРМАЦІЇ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета знання теорії менеджменту та її інтегративної функції, маркетингу, необхідне для успішної діяльності фармацевтичних підприємств.

Завдання формування таких професійних компетенцій:

1) загально-професійних:

- знання нормативних і законодавчих актів, що регламентують фармацевтичну діяльність, особливості підприємницької діяльності у фармацевтичній сфері, структури управління фармацевтичною галуззю;
- знання основних пріоритетів формування національної політики щодо забезпечення лікарськими засобами населення України;
- базове знання про особливості менеджменту у фармацевтичній галузі;
- розуміння значення маркетингу в сучасних умовах, особливості фармацевтичного маркетингу;

2) спеціалізовано-професійних:

- здатність використовувати знання норм та законодавчих актів у професійній діяльності;
- застосування на практиці принципів етики та деонтології, розуміння соціальних наслідків своєї професійної діяльності;
- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в колективі;

- здатність використовувати в професійній діяльності теоретичні знання специфіки менеджменту і маркетингу у фармації;
- здатність використовувати інформаційні технології для вирішення практичних завдань.

Зміст компоненти

Основи менеджменту: Теоретичні основи менеджменту. Розвиток управлінської теорії. Організація як об'єкт управління. Функції та методи управління. Сполучні процеси управління. Менеджмент і підприємництво. Управління трудовими ресурсами. Трудові відносини за ринкових умов. Основи маркетингу: Основні положення фармацевтичного маркетингу. Вивчення фармацевтичного ринку. Товар у системі маркетингу. Збутова діяльність у системі фармацевтичного маркетингу. Ціна. Ціноутворення. Цінова політика фармацевтичних підприємств.

Навчальні ресурси

Основна

1. Косяченко Н.М., Гаркуша В.П., Кобрин В.В. Основи менеджменту і маркетингу у фармації : навчально-методичний посібник. – К.: Медицина, 2018.

Додаткова

1. Закон України “Про лікарські засоби” № 123/96-ВР.
2. Закон України “Про рекламу” № 270/96-ВР.
3. Закон України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців” № 755-IV.
4. Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” № 1775-III.
5. Кодекс законів про працю.
6. Громовик Б.П., Гасюк Б.П., Левицькі О.Р. Менеджмент і маркетинг у фармації / За ред. проф. Б.П. Громовика. — К.: Медицина, 2008. — 750 с.
7. Громовик Б.П. Менеджмент і маркетинг у фармації: підручник / Б.П. Громовик, Г.Д. Гасюк О.Р. Левицька; за ред. Б.П. Громовика — К.: Медицина, 2008. — 752 с.
8. Громовик Б.П. та ін. Фармацевтичний маркетинг. — Вінниця: Нова книга, 2004. — 464 с.
9. Дмитренко Л.А. Менеджмент і маркетинг у фармації: навч. посіб. / Л.А. Дмитренко, Н.П. Завадська, Н.М. Косяченко. — К.: Медицина, 2010. — 144 с.
10. Кузьмін О.Е., Громовик Б.П. Менеджмент у фармації: підручник. — Вінниця: Нова книга, 2005. — 488 с.
11. Філатов В.М., Липос В.В., Вершинін С.В. Державне регулювання економіки: навч. посіб. — Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2003. — 144 с.
12. Мнушко З.М., Дігтярьова Н.М. Менеджмент та маркетинг у фармації: підручник. — Ч.

- I. Менеджмент у фармації. – Х.: Основа, 1998. — 255 с.
13. Мнушко З.М., Дігтярьова Н.М. Менеджмент та маркетинг у фармації: підручник. — Ч. II. Маркетинг у фармації. – Х.: Основа, 1998. — 288 с.
14. Мнушко З.Н. Менеджмент и маркетинг у фармации: учебник / З.Н. Мнушко, Н.М. Дихтярева; под ред. З.Н. Мнушко. — Х.: Изд.-во НФаУ: Золотые страницы, 2007. — 360 с.
15. Мнушко З.Н. Менеджмент и маркетинг у фармации. Ч. II. Маркетинг в фармации: учебник. — 2-е изд. / З.Н. Мнушко, Н.М. Дихтярева; под ред. З.Н. Мнушко — Х.: Изд.-во НФаУ: Золотые страницы, 2008. — 536 с.
16. Толочко В.М., Міщенко І.В., Великий Д.Л. та ін. Управління фармацією: підручник/ За ред. В.М. Толочка. — Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2004. — 388 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- особливості підприємницької діяльності у фармацевтичній галузі;
- методи та прийоми управління;
- функції управління;
- особливості діяльності аптечних установ у сучасних умовах;
- вплив зовнішнього та внутрішнього середовища організації на ефективність діяльності підприємства;
- особливості мотивації працівників аптечних установ;
- види конфліктів та шляхи їх подолання;
- суттєві принципи маркетингу;
- методи вивчення ринку;
- особливості фармацевтичного ринку;
- особливості реклами лікарських засобів;
- основи мерчандайзингу.

вміти:

- використовувати знання нормативних та законодавчих актів у професійній діяльності;
- користуватися принципами етики та деонтології при здійсненні професійних обов'язків;
- використовувати знання основ психології в міжособистісному спілкуванні та в роботі з відвідувачами аптеки;
- здійснювати фармацевтичну допомогу на засадах соціально-етичного маркетингу.

бути поінформовані про:

- державне регулювання підприємництва;
- особливості аналізу, оцінювання та прогнозування розвитку фармацевтичного ринку;
- особливості лікарських засобів як товару;
- вплив зовнішнього середовища на формування асортиментної політики фармацевтичних закладів.

ОК 28 – «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФАРМАЦІЇ»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета:

- ознайомлення з основами сучасних інформаційних технологій;
- набуття практичних навичок: підготовки документації фармацевтичних закладів засобами текстового процесора; моделювання задач для фармацевтичної галузі засобами табличного процесора та виконання розрахунків; створення фармацевтичних баз даних;
- набуття студентами навичок роботи з сучасними прикладними програмами за обраним напрямом, а саме “1С: Підприємство” — конфігурація “Торгівля і склад”;
- отримання інформації за допомогою мережі Internet.

Завдання: студент повинен оволодіти системою знань, умінь та компетенцій, до яких належать:

загальнонаукові компетенції:

- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій;
- навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;

інструментальні компетенції:

- навички роботи з комп'ютером;
- навички управління інформацією;

загально-професійні компетенції:

- базові знання з обліку та звітності, уявлення про систему оподаткування суб'єктів господарювання;
- здатність до самостійного рішення професійних завдань, аналізу та планування своєї професійної діяльності;

- здатність науково організувати свою працю, застосовувати комп'ютерну техніку у сфері професійної діяльності;

спеціалізовано-професійні компетенції:

- здатність володіти навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для рішення експериментальних і практичних завдань в галузі професійної діяльності;
- здатність використовувати професійно профільовані знання в постачанні аптечних закладів лікарськими засобами та виробами медичного призначення.

Зміст компоненти

Підготовка фармацевтичних документів засобами текстового процесора. Проведення розрахунків у галузі фармації за допомогою табличного процесора. Створення фармацевтичних баз даних. Фармацевтичні інформаційні ресурси.

Навчальні ресурси

Основна

1. Момоток Л.О. Основи медичної інформатики: підручник. – К.: Медицина, 2015.

Додаткова

1. Булах І.Є., Войтенко Л.П., Кухар Л.О. Інформаційні технології у фармації: підручник. — К.: Медицина, 2008. — 222 с.
2. Дибкова Л.М. Інформатика та комп'ютерна техніка: посіб. для студ. вищ. навч. закладів. — К.: Академвидав, 2002.
3. Інформаційні технології у фармації: навч. посіб. / Ф.Г. Дягілева, Г.В. Жиронкіна, В.О. Тіманюк, Б.Ф. Горбуненко. — Х.: НФАУ, 2001 — 84 с.
4. Кривуця В.Г., Барковський В.В. Інформаційні технології у фармації. Практикум: навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2005. — 536 с.
5. Лазарев Н.И., Вельма С.В. Практикум по информационным технологиям в фармации: учеб. пособие. — Х.: Изд-во НФАУ “Золотые страницы”, 2006
6. Литвин І.І., Колончук О.М., Желізняк Г.О. Інформаційні технології у фармації: навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2004. — 368 с.
7. Руденко В.Д., Макарчук О.М., Патланжоглу М.О. Практичний курс інформатики. — К.: Фенікс, 2006.
8. Свердан П.Л. Інформаційні технології у фармації. Аналіз інформації у фармації та медицині: підручник. — Л.: Світ, 1998. — 332 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- правила створення, редагування, форматування та друку фармацевтичних документів;
- правила створення таблиць — бланків фармацевтичної звітності та праці з ними;
- правила введення та редагування даних в табличному процесорі;
- основні операції, які можна виконувати з даними, що містяться в табличному процесорі, при складанні фармацевтичних звітів;
- правила складання формул та виконання розрахунків відповідно до потреб фармацевтичних закладів;
- системи підтримки рішень у середовищі табличного процесора;
- правила пошуку інформації та її фільтрування в середовищі табличного процесора;
- визначення й призначення баз даних (БД); основні поняття баз даних; визначення й призначення систем управління базами даних та інформаційно-пошукових систем, основні операції, які можна виконувати з даними в БД, правила проектування та створення БД, фільтрування та пошуку інформації в БД за допомогою спеціальної мови запитів;
- основні прийоми пошуку інформації в мережі Internet фармацевтичного спрямування;
- призначення програмного продукту “1С: Підприємство — Торгівля і склад”, основні функції роботи в умовах українського ринку, продаж та закупівля лікарських засобів на умовах передплати, товарного кредиту та за готівковий розрахунок;
- основні операції при роботі в “1С: Підприємство — Торгівля і склад”, основну діяльність, правила продажу лікарських засобів в оптовій та роздрібній торгівлі, звіти.

вміти:

- працювати з основними елементами екрану текстового процесора при складанні інвентаризаційних описів та фармацевтичної звітності;
- створювати, редагувати, формувати та друкувати текстові документи враховуючи умови функціонування фармацевтичного ринку України;
- створювати таблиці фармацевтичної звітності та працювати з ними;
- працювати з елементами вікна табличного процесора при складанні фармацевтичної документації;
- переносити інформацію із інших джерел до табличного процесора;
- створювати та редагувати електронні таблиці, складати формули для економічних розрахунків у фармацевтичних закладах;
- проводити розрахунки за допомогою табличного процесора відповідно до потреб фармацевтичних закладів;

- зчитувати до середовища табличного процесора медичну інформацію;
- використовуючи операції та функції програми опрацювання табличного процесора, опрацювати медичну інформацію;
- фільтрувати дані, що зберігаються; виконувати аналіз даних, які зберігаються;
- об'єднувати медичні дані;
- створювати зв'язок між листами при прийомі та відпуску лікарських засобів;
- завантажувати прайс листи фармацевтичних підприємств;
- розв'язувати задачі оптимізації за допомогою табличного процесора;
- завантажувати систему управління базами даних (СУБД);
- виконувати проектування БД;
- створювати структуру бази даних та заповнювати базу даних різними способами, редагувати дані у БД (вносити зміни до даних, які зберігаються в БД, змінювати структуру БД, вилучати записи), створювати зв'язок між таблицями;
- фільтрувати та впорядковувати дані в БД; організувати пошук потрібної інформації в БД, опрацювати дані різних типів за допомогою вбудованих до СУБД функцій, виконувати різні операції з файлами БД, створювати форми та звіти, виконувати прості та складені запити в СУБД;
- працювати з документами в програмному продукті “1С: Підприємство — Торгівля і склад”;
- вводити номенклатуру;
- встановлювати тип цін для номенклатури (формувати та позначати роздрібні ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення);
- працювати з обліком товарних запасів, грошових коштів;
- приймати товарно-матеріальні цінності від постачальника;
- оптова торгівля;
- переміщувати товари з оптового складу на роздрібний;
- оформлювати повернення товарів від покупця;
- оформлювати продаж медичних товарів;
- проводити аналіз наявності лікарських засобів на певний період;
- знаходити потрібні медичні товари;
- працювати з документами “Роздрібні—Чек”, “Роздрібні—Чек—Повернення”;
- працювати з обліком товарних запасів;
- працювати з журналом документів.

БК 29 – «ОСНОВИ МЕДИЧНОГО ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ТОВАРОЗНАВСТВА»

Тип компоненти

Обов'язкова

Мова викладання

Українська

Мета досконало володіти знаннями та вміннями, необхідними для виконання професійних товарознавчих функцій: приймання товару, проведення товарознавчого аналізу, організація необхідних умов зберігання тощо.

Завдання формування в майбутнього фахівця необхідного обсягу знань, вмінь, які необхідні для проведення товарознавчої експертизи та поповнення знань з окремих товарознавчих питань, які студенти отримали при вивченні інших дисциплін.

Зміст компоненти

Товарознавство як наукова дисципліна. Класифікація і кодування товарів. Основи матеріалознавства. Засоби та методи стерилізації, які застосовують у медицині. Товарознавчі операції в аптечній мережі. Лікарські засоби та особливості їх зберігання. Готові лікарські форми (ГЛФ). Організація зберігання фармацевтичних товарів в аптечних і лікувальних установах. Тара, закупорювальні засоби і пакувальні матеріали. Товари обмеженого аптечного асортименту.

Навчальні ресурси

Основна

1. Мороз О.Г., Осінська Ж.В. та ін. Основи медичного та фармацевтичного товарознавства: навчально-методичний посібник. - К.: Медицина, 2018.
2. Римарчук К.М. Основи медичного та фармацевтичного товарознавства. – К.: Медицина, 2015.

Додаткова

1. Гридасов В.І., Оридорога Л.М, Винник О.В. Фармацевтичне і медичне товарознавство. — Х.: Вид-во НФаУ “МТК — книга” 2004. — 160 с.
2. Гридасов В.І, Винник О.В., Оридорога Л.М. Товарознавство: навч. посіб. — Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2003. — 176 с.
3. Медичне та фармацевтичне товарознавство: практикум / В.Г. Дем'яненко, В.А. Афанасьєва, А.В. Проскочило, С.В. Брусова; за ред. проф. В.Г. Дем'яненка. — К.: Медицина, 2010. — 296 с.
4. Медицинское и фармацевтическое товароведение. Практикум: часть I / Под ред. В.Г. Демьяненко. — Х., 2009. — 328 с.

Результати навчання

У результаті вивчення обов'язкової компоненти студент повинен

знати:

- принципи класифікації;
- принципи стандартизації товарів;
- асортимент товарів, їх споживчі властивості;
- методи товарознавчого аналізу;
- правила маркування, пакування, транспортування товарів;
- фактори впливу на якість товарів;
- організацію умов зберігання товарів;
- товарознавчі операції, пов'язані з переміщенням товарів в аптечній мережі;
- нормативні та законодавчі акти, що регламентують фармацевтичну діяльність, особливості підприємницької діяльності у фармацевтичній сфері;
- класифікацію лікарських засобів за фармакологічними групами, умови їх зберігання, транспортування та маркування.

вміти:

- визначати товарні види чи групу товарів за їх функціональними ознаками, маркуванням тощо;
- здійснювати вибір НТД для проведення товарознавчого оцінювання якості товарів;
- оформлювати документацію щодо приймання, зберігання, відпускання та списання товарів;
- прогнозувати та організовувати умови зберігання товарів, організувати їх зберігання, транспортування;
- здійснювати контроль за термінами придатності;
- перевіряти відповідність фактичної наявності товарно-матеріальних цінностей з супровідними документами;
- складати акти про розходження під час отримання товару, реєстрації до постачальників за нестачу, брак, некомплектованість.